

Nipashe

ISSN 0856 • Na. 0580288

The Guardian digital

Jumatatu Julai 20, 2020 Tanzania 1,000/- Kenya 100/-

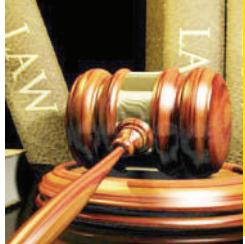
www.ipmedia.com

MWANGA WA JAMII

0745 700710
LIKE & FOLLOW US

Jela miaka 2 kwa kumtukana mama yake matusi ya nguoni

UKURASA 10

UKURASA 11

Mbivu, mbichi wagombea CCM kesho

• Ni baada ya mchujo unaoanza leo, washindi waonywa kushangilia; Shein ataja sifa Zanzibar... *Endelea Ukurasa 2*

Scan Hapa

Funqua App ya QR Code
Reader kisha scan kujua APP yetu

Mgombea urais wa Zanzibar kwa tiketi ya Chama Cha Mapinduzi (CCM), Dk. Hussein Mwinyi, akiwahutubia wanachama wa chama hicho na wananchi kisiwani Pemba katika uwanja wa Kibirini Chakechake, wakati wa mkutano wa kutambulishwa. **PICHA: IKULU**

Mtiania urais CHADEMA arejesha fomu kwa bajaji

UKURASA 4

Fursa kwa Wagombea! 2020

Gazeti la Nipashe linatoa fursa kwa wagombea wote wa vyama vyaya siasa kunadi sera zao kupitia kurasa zetu kwa gharama nafuu.

Wasiliana nasi
The Guardian Limited
Simu: 0686 101335,
Barua pepe: advertise@guardian.co.tz

MICHEZO

MWADUI YAICHONGEA MTIBWA KWA YANGA UK.23

MAONI, KATUNI UK.6

Mkuu wa Wilaya ya Arumeru, Jerry Muro, akizungumza na watumishi wa Halmashauri ya Arusha, wakati Mkuu wa Mkoa wa Arusha alipofanya ziara ya kikazi katika halmashauri hiyo juzi.
PICA:
WOINDE SHIZZA

Mbivu, mbichi wagombea CCM kesho

Na Waandishi Wetu

MBIVU na mbichi kwa majina yatakayoteuliwa kupeperusha bendera ya Chama Cha Mapinduzi (CCM), kuwania nafasi ya ubunge, udiwani/wadi na viti maalumu katika uchaguzi mkuu wa Oktoba, mwaka huu, itajulikana kesho baada ya watia nia wote waliojitekeza kujadiliwa na kuchujwa kwenye kura za maoni.

Mchuo huo unaanza leo baada ya wagombea katika kila jimbo kujieleza mmoja baada ya mwiningine na kufuatua kura ya maoni kwa kila jimbo leo na kesho, kwa kuitipisha majina yatakayokwenda kamati ya mkoaa na badaye taifa ili kupata jina moja la atakayegombea kwa tiketi ya chama hicho.

Mchuo huo unakuja baada ya kumalizika kwa pilikapilika za kuchukua na kurejesha fomu za ubunge, udiwani/wadi na viti maalum katika majimbo na kata mbalimbali tangu Julai 14 hadi 17, mwaka huu.

Wote waliochukua fomu na kuzirejesha, wanaombaa ridhaa ya chama chao cha CCM kupeperusha bendera Oktoba, mwaka huu, huku kuki na utitiri wa makada waliojitekeza kwenye chama hi-

cho.

Wiki iliyopita, Mwenyekiti wa CCM Taifa, Dk. John Magufuli, alisema zaidi ya wanachama 8,000 wamechukua fomu kuomba ridhaa ya kupeperusha bendera ya CCM, huku Mkoaa wa Dar es Salaam ukiongoza kwa kuwa na wagombea wengi zaidi.

Kwa mujibu wa ratiba iliyotolewa hivi karibuni na Kabitu wa Itikadi na Uenezi wa CCM, Humphrey Polepole, Julai 30, itakuwa ni vikao vya kamati za siasa za jumbo kujadili wagombea na kutoa mapendekezo kwa kamati ya siasa.

Agosti mosi na 2, vikao vya kamati za siasa za wilaya vita-fanyika kwa ajili ya kuwajadili wagombea na kutoa mapendekezo yake kwa kamati za siasa mkoaa.

Ratiba hiyo ilionyesha kuwa Agosti 4 na 5, vikao vya kamati za siasa za mkoaa, vitaka kuwajadili wagombea na kutoa mapendekezo kwa Kamati Kuu ya Halmashauri Kuu ya CCM ya Taifa kwa Tanzania Bara.

Pia, kwa upande wa Zanzibar kutoa mapendekezo kwa kamati maalum ya Halmashauri Kuu ya Taifa Zanzibar.

Kwa mujibu wa ratiba hiyo, Ujumbe wa Baraza la Wawakilishi, vikao vyake vitaanza kesho na keshokutwa kwa mikutano mkuu ya CCM ya majimbo/wilaya, kupiga kura za maoni za wagombea wa ubunge na ujumbe wa Baraza la Wawakilishi.

Julai 30, kutakuwa na vikao vya kamati za siasa za CCM za jumbo kuwajadili wagombea na kutoa mapendekezo kwa kamati za siasa wilaya.

Vikao vya kamati za siasa wilaya vitakaa Agosti mosi na 2, kuwajadili wagombea na kutoa mapendekezo kwa

kamati za siasa mkoaa, huku vikao vya kamati za siasa mkoaa vitawajadili wagombea na kutoa mapendekezo yake Agosti 4 na 5, mwaka huu. Kwa upande wa Viti Maalum, Umoja wa Vijana wa CCM (UVCCM) na Umoja wa Wazazi Tanzania, mchakato wao utafanyika kwa mikutano ya Umoja wa Wanawake Tanzania (UWT) ya mkoaa ku-piga kura ya maoni kwa wagombea wa viti vya mkoaa na makundi mengine isipokuwa kundi la vijana na wazazi.

Julai 30, Baraza la Vijana la mkoaa litapiga kura za maoni kwa wagombea wa viti maalum kundi la vijana. Agosti mosi, itakuwa siku ya vikao vya kamati za siasa za CCM za wilaya kuwajadili wagombea na kutoa mapendekezo yake kamati za siasa.

Agosti 31, Baraza la Wazazi la mkoaa litapiga kura za maoni kwa wagombea wa viti maalum kundi la vijana.

Agosti 4 na 5, kamati za siasa za CCM za mkoaa zitatoa mapendekezo yake yatakayowasilishwa kwenye Baraza Kuu la UWT Taifa.

Agosti 8, mwaka huu, Baraza Kuu la UVCCM litapiga kura za maoni kwa wagombea wa ubunge na uwakilishi viti maalum (kundi la vijana).

Agosti 9, Baraza Kuu la Wazazi litapiga kura za maoni kwa wagombea wa ubunge na uwakilishi viti maalum (kundi la vijana).

Agosti 10, Baraza Kuu la UWT litapiga kura za maoni kwa wagombea wa ubunge na uwakilishi viti maalum na kuanda mapendekezo yakatayowasilishwa kwenye Halmashauri Kuu ya Taifa.

Kwa upande wa udiwani/wadi, Julai 25, mwaka huu, kutakuwa na mukutano mkuu wa UWT, ngazi ya wilaya kwa ajili ya kura za maoni.

Pia, Julai 27, mwaka huu, kutakuwa na mukutano mkuu wa CCM ngazi ya kata/wadi kwa ajili ya kura za maoni

kwa nafasi za udiwani.

Pia, Julai 29, mwaka huu itakuwa ni vikao vya kamati za siasa za CCM kata/wadi kuwajadili wagombea na kutoa mapendekezo yake kwa kamati za siasa za jumbo (Zanzibar) na wilaya kwa upande wa bara.

Kwa mujibu wa ratiba hiyo, Julai 30, mwaka huu, ni vikao vya kamati za siasa za CCM za jumbo Zanzibar kuwajadili wagombea na kutoa mapendekezo yake kamati za siasa wilaya.

Agosti mosi, itakuwa siku ya vikao vya kamati za siasa za CCM za wilaya kuwajadili wagombea na kutoa mapendekezo kwa kamati za siasa mkoaa.

Kuanzia Agosti 4 hadi 5, itakuwa ni siku ya vikao vya kamati za siasa za mkoaa kuwajadili wagombea na kutoa mapendekezo yake kwa kamati za siasa za mkoaa.

Ratiba hiyo ilionyesha kuwa kwa ngazi hiyo Halmashauri Kuu itakutana Agosti 6 na 8, kwa ajili ya uteuzi wa mwisho.

WATAKAOSHINDA WAONYWA

Katibu wa Oganaizesheni, Pareira Silima, alisema waliojitekeza kwa ubunge na viti maalum ni makada zaidi ya 10,000, na kuwataka wana-chama kudumisha amani na utulivu.

Alisema matokeo ya kura za maoni sio uamuzi bali ni taarifa kwa ajili ya uamuzi, na kuwaonya watakaoibuka na ushindi wasishangilie. Pia ali-wataka wasimamizi kutenda haki kwa kuhakikisha kura zinahesabika papo hapo na kwa uwazi.

Imeandikwa na Salome Kitomari, DAR na Agusta Njoji, DODOMA

Shein ataka sura mpya Zanzibar

Na Rahma Suleiman, ZANZIBAR

WAKATI Chama cha Mapinduzi (CCM) leo kinaanza vikao vyake vya kuwachuwa wana-chama wa chama hicho waliochukua fomu ya kugombea nafasi za ubunge, uwakilishi na udiwani, Makamu Mwenyekiti wa chama hicho Zanzibar, Dk. Ali Mohamed Shein, amefurahishwa na sura mpya zilizojitekeza ambao wengi wao ni vijana kugombea nafasi hizo.

Alitaka wachaguliwe wale wenye sifa ambao wataendana na kasi ya mgombea wa urais wa Zanzibar, Dk. Hussein Mwinyi.

Dk. Shein aliyasema hayo jana wakati akimtambulisha Dk. Mwinyi katika viwanja vya Tibirini Kisiwani Pemba.

Alisema kuwa anataka kuona sura zengine za wawakilishi, wabunge na madiwani na sio sura hizo hizo katika nafasi hizo.

"Chaguweni viongozi wazuri na sio waba-baishaji wenye tamaa, tunataka viongozi wenye uwezo wanaowavutia wapigakura," alisema Dk. Shein, ambaye pia ni Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la mapinduzi.

Dk. Shein alioneza kwa kusema kuwa:"Hatutaki kuona sura hizo hizo miaka yote na wala hatutaki shikamoo."

Alieleza kuwa wakichagua viongozi hao hao ambaa wameshaongoza majimbo kwa miaka mingi itakuwa kama bei ya pilipili kichaa ilivyojuwa miaka ya nyuma, ambayo haikubadiliwa kwa kipindi hiki.

Aliwataka viongozi wa CCM katika mchujuo huo wa kutafuta wagombea wajadili kama Kamati Kuu ya CCM ilivyojadili wagombea urais wa Zanzibar na hatimae akapatikana Dk. Mwinyi.

Alieleza kuwa ushindi CCM ni lazima, hivyo ni vyema kupata viongozi wenye uwezo, upendo na wenye mvuto kwa wapigakura.

Aidha, Dk. Shein alisema kuwa amefurahishwa kuona mapokezi makubwa kisiwani Pemba, na kuwataka wananchi wa Pemba kumpa ushirikiano mgombea huyo.

KAULI YA DK. MWINYI

Naye mgombea urais, Dk. Hussein Mwinyi, alisema kuwa endapo atapata ridhaa ya wananchi, atahakikisha anadumisha amani kwa sababu bila ya amani maendeleo hayapatikanu.

Alisema pia kipaumbele chake kingine ni kudumisha umoja, mshikamano na kutokuwa na ubaguzi wa upemba na uunguja katika fursa mbalimbali yakiwamo masuala ya ajira.

Alisema atahakikisha maslahi bora kwa kila Mzanzibari na lazima watu wajabikaji, maana bila ya uwajibikaji, maendeleo hayatweza kupatikana.

Dk. Mwinyi alirejea kauli yake ya kuwa wapo wanaomuuna yeeye ni mpole, lakini watamuelewa kwa kuwa hatawafumbia macho wala rushwa, wabadhirifu na wahujumu wa uchumi.

Alieleza kuwa katika uchaguzi wa mwaka huu, CCM itapata ushindi wa kishindo usio na malalamiko.

Kadhalika, alisema anashangazwa na kauli kutoka kwa baadhi ya watu kuwa waliojitekeza kugombea nafasi za uongozi majimboni kupitia CCM amewatuma ili apate kuwateua katika baraza la mawaziri.

"Mimi sijamntuma mtu akagombee ili nitemtuwe katika baraza langu la mawaziri... kamanitaku rais wa Zanzibar nasema kila mmoja kupambana na hali yake," alisema.

Katika mapokezi hayo yaliyoanza uwanja wa ndege Chake Chake Pemba hadi viwanja vya Tibirini wananchi walifurika huku Pemba iking'ara kwa rangi za kijani na njano.

KUPOTEA KWA CHETI

TEGEMEA CHRISTOPHER MANDEL
anatangaza kupotelewa na cheti cha kidato cha
enne chenye index namba P1099/0017
kilichotolewa na Baraza la Mithiani la Taifa
kupitia NYEHUNGE SEKONDARY SCHOOL
CENTER mwaka 2014.

Yeyote atakayekiona atoe
taarifa kituo cha polisi.
Taarifa ya polisi:
DAR/OST/RB/536871/2020.

100%

HABARI KITAIFA

Mkuu wa Mkoa wa Tabora, Dk. Philemon Sengati, akichanganya zege la ujenzi wa bwalo la Shule ya Sekondari ya Mwanhalala wakati wa ziara yake wilayani Nzega ya kukagua miradi ya maendeleo jana.

PICHA: VINCENT TIGANYA

Membe arejesha fomu ya urais

Na Elizabeth Zaya

WAZIRI wa zamani wa Mambo ya Nje na Ushirikiano wa Kimataifa, Bernard Membe, jana alirejesha fomu ya kuomba kuteuliwa na Chama cha Act-Wazalendo kuwania nafasi ya urais katika uchaguzi mkuu mwaka huu.

Waziri huyo wa zamani alijunga na chama hicho Julai 8, mwaka huu akitokea Chama Cha Mapinduzi (CCM), ambako alifukuzwa tangu Februari, mwaka huu kwa tuhuma mbalimbali ikiwamo kukiuka kanuni

na miongozo ya chama chake hicho cha zamani.

Membe alifukuzwa na kikao cha Kamati Kuu, lakini Halmashauri Kuu ya Taifa (NEC) ya CCM iliridhia umuzi huo hivi karibuni jijini Dodoma wakati wa vikao vya mchakato wa kuwateua na kuwathibitisha wagombea urais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Zanzibar.

Membe alirejesha fomu hiyo katika ofisi za chama hicho zilizopo Magomeni, Dar es Salaam na kupokelewa na Naibu Katibu Mkuu wa chama hicho Bara, Joran Bashange.

Membe alirejesha fomu hiyo ikiwa ni siku moja tu baada ya kuichukua siku ya Ijumaa iliyopita.

Membe ndiye mgombea wa kwanza na wa pekee katika nafasi hiyo aliyejitekezakuchukua na kuruudisha fomu ya kuwania nafasi ya kupeperusha bendera ya ACT-Wazalendo katika uchaguzi huo mkuu wa Oktoba.

Akizungumza na Nipashe, Naibu Katibu Uenezi, Habari na Mahusiano kwa Umma wa chama hicho, Janeth Rithe, alithibitisha Membe kurejesha fomu hiyo ikiwa imekamilika.

Matukio ya moto yalishtua Jeshi la Polisi

Na Mwandishi Wetu

JESHI la Polisi nchini limesema litachukua hatua kali kwa vyuo, shule au taasisi zitakazobainika kukiuka maelekezo ya kisheria katika kujikinga na kuepuka majanga ya moto.

Kwa mujibu wa taarifa iliyoolewa kwa vyombo vya habari jana na msemaji wa Jeshi la Polisi nchini, David Misime, taasisi hizo zinapaswa kufuata kanuni na taratibu zilizopo ili kuepuka madhara hayo.

Alisema ni wajibu wa kila mmiliki na viongozi wa shule kuendelea kuchukua tahadhari na kuhakikisha wanafanya ukagazi wa mara kwa mara kwa kuwatumia wataalam wa masuala la moto. Vile vile, alisema ukagazi huo unafanyika kama taratibu na kanuni zinavyoolekeza kwa majengo ya taasisi za elimu na utafiti, ikiwa ni pamoja na kuzingatia suala la ulinzi.

Misime alirejelea matukio ya hivi karibuni ya Julai 4 na 17, mwaka huu, kwa Shule ya Sekondari Ilala Islamic kuungua kwa moto na kusababisha vifo vya wanafunzi watatu na uharibifu mkubwa wa mali.

Pia, tukio jingine ni la Shule ya Sekondari ya Kinondoni Muslim na tukio la Julai 18, mwaka huu, Shule ya Sekondari ya Mivumoni Islamic kwa darasa moja kuteketea kwa moto.

"Matukio haya ni wazi kuwa yameleta tahrurki na maswali mengi kwa Jamii kuhusiana na namna matukio yanayojitekeza kwa mfululizo," alisema na kuongeza:

"Vyombo vya dola vinaendelea kufanya uchunguzi ili kuweza kubaini vyanzo vya moto huo vilivyosababisha vifo, hofu kwa wafanyakazi, wanafunzi, wazazi/walezi pamoja na kusababisha harasa kubwa."

Tuze za Euromoney 2020 - NMB Benki Bora Tanzania

Sababu 8

Upatikanaji   Kutegemewa   Usikivu   Unafuu
Ubunifu   Uwajibikaji   Ustahimilivu   Uwezo

Asante kwa kuchagua **Benki ya NMB!**

Mmoja wa vijana waliopata mafunzo ya kilimo cha biashara, Telesia Ngumbi kutoka mkoani Iringa, akitoa maelezo ya elimu aliyoipata ya kilimo hicho kwa Mratibu wa Kitifa wa Mkakati wa Vijana kushiriki katika kilimo kutoka Wizara ya Kilimo, Levilian Ngaiza (Mwenye suti). **PICHA: ASHTON BALAIGWA**

Mtiania urais CHADEMA arejesha fomu kwa bajaji

Na Elizabeth Zaya

WATIANIA saba kati ya 11 walikuwa wamechukua fomu za kuomba uteuzi wa kugombea urais kuitia Chama cha Demokrasia na Maendeleo (CHADEMA), wamerejesha fomu hizo, huku mmoja akitumia pikipiki ya miguu mitatu (bajaji) kuwahi kuirejesha.

Jana ndiyo ilikuwa siku ya

mwisho kwa watia nia ya urais ndani ya CHADEMA kurejesha fomu hizo.

Aliyetumia bajaji kuwahi kurejesha fomu hizo ni Dk. Maryrose Majinge, ambaye alikuwa ameongozana na msaidizi wake, ambaye naye alikuwa mwanamke akiwa amebbebea mkoba.

Baada ya kuwasili katika ofisi hizo, alipokelewa na wanachama wa chama hicho na baadhi ya viongozi waliokuwa katika ofisi hizo.

Akizungumza baada ya kukabidhi fomu zake za kuomba kuteuliwa kupeperusha bendera ya chama hicho kwa nafasi ya urais, Dk. Majinge alisema matumani yake ni kuingia Ikulu.

"Matumaini yangu ni kuinjia Ikulu kwa sababu chama changu kimejipanga vya kutosha na nataka niwaambie Watanzania kwamba chakula walichokuwa wakikisubiri sasa kimeiva, kilichobaki ni kikitenga tu mezani," alise-

ma Dk. Majinge.

Aliwashukuru wana-chama wa chama hicho waliojitokeza kumdhamsini nchi nzima. "Nishukuru wanachama wenzangu nchi nzima kwa kuniamini na kunidhamini na hatimaye nimekamilisha mchakato wa kujaza fomu na kuzirudisha, niombe tu kwamba Watanzania wasiogope kwa sababu tupo tayari kuwatumi-kia," alisema Dk. Majinge.

Mbali na Dk. Majinge, wengine walionekana kurejesha fomu hizo ni Mwenyekiti wa Chama hicho Kanda ya Nyasa, Lazaro Nyalandu, ambaye alirusha taarifa kuitia akaunti yake ya Instagram ikimuonyesha akikabidhi fomu hizo na kuandika kwamba alikuwa akizirejesha.

WENGINE WALIOREJESHA
Katika akaunti yake hiyo, Nyalandu aliandika "Ni-kirejesha fomu" aliandika

kwa kifupi huku picha yake ikionekana akikabidhi.

Hata hivyo, Mkuu wa Idara ya Mawasiliano wa CHADEMA, Tumaini Makene, alipotafutwa kwa ajili ya kufahamu idadi ya watania walioresesha fomu hizo, hakupokea simu, ingawa taarifa za ndani ambazo Nipashe ilizipata, zilieleza kwamba mpaka saa kumi jioni jana, wengine waliokuwa wamerejesha ni Makamu Mwenyekiti wa chama hi-chu, Tundu Lissu.

Mwingine ni aliyekuwa Meya wa Jiji la Dar es Salaam, Isaya Mwita, Wakili Simba neo, Leonard Manyama na Gasper Mwanalelya.

Idadi ya waliochukua fomu za kuomba kuteuliwa ilikuwa 11, akiwamo Mwenyekiti wa Chama hicho, Freeman Mbwe, Peter Msigwa na Msafiri Shaban ambao kwa mujibu wa taarifa hizo za ndani, mpaka pazia hilo linafungwa jana walikuwa hawajarejesha.

KUPOTELEWA NA KADI YA PIKIPIKI

TANZANIA CHINA DEVELOPMENT LTD
inatangaza kupotea kwa kadi ya pikipiki yenye namba ya usajili
MC738 CKF iliyotolewa na Mamlaka ya Mapato Tanzania. Yeyote atakaeiona atoe taarifa kituo chochcote cha Polisi. Polisi Taarifa:
DOD/KON/533493/2020

KUPOTEA KWA CHETI

Afariki kwa kupondwa jiwe kichwani akichimba madini

**Na Mohab Dominick,
SHINYANGA**

MKAZI wa Kijiji cha Masungura wilayani Meatu, Simiyu Michael Salum (30), amefariki dunia kwa kupondwa na jiwe kichwani wakati akichimba dhahabu ndani ya duara katika machimbo ya Mwakitalyo, wilayani Shinyanga.

Ofisa Madini Mkoa wa Shinyanga, Joseph Kumburu, akizungumza hivi karibuni na wachimbaji wadogo wa Mwakitalyo, alisema kuwa tukio hilo limetokea Julai 17, mwaka huu na kuwa ajali

hiyo ilitokea katika kitalu cha wachimbaji wadogo wa namba 5. Kumburu alisema ajali hiyo imetoke majira ya saa 6:00 mchana wakati wachimbaji zaidi ya watan walipokuwa wakitoka ndani ya duara baada ya kumaliza kazi.

Kumburu alisema, kwa mujibu wa Mtaalam wa afya aliyekuwa kwenye uchunguzi huo, mtu huyo alipasuka kichwani na kusababisha umauti kutokana na kuanguka kutoka umbali wa mita 20, baada ya kuteleza na jiwe kumponda kichwani na kusababisha kifo chake.

"Marehemu hakuwa na majaera yooyote zaidi ya kupasuka kichwa, niwashauri tu ndugu zangu wachimbaji muhakikishe mnazingatia taratibu na sheria za uchimbaji mnazolekezwa na wataalamu wenu ili kufanya shughuli hizo kwa hali ya usalama zaidi kwa kuwa chanzo cha tukio marehemu alikosa nguvu," alisizita Kumburu.

Kutohaka na ajali za mara kwa mara zinazotokea kwenye machimbo hayo, Ofisa Madini huyo alifunga eneo kulipotokea ajali kwa siku tatu kupisha uk-

agazi. Kumburu alianda timu ya wataalam kutoka Ofisi ya Madini, kwa kushirikiana na Jeshi la Polisi Salawe pamoa na Ofisi ya Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri ya Shinyanga ili kusimamia ukaguzi huki akishauri hatua za haraka za kuchukuliwa kwa maduara yote yatakayobainika kuhatarisha mai-sha ya watu.

Ofisa Madini Kumburu aliwataalam kuchimbaji hao kuzingatia Sheria za madini na maelekezo wanayopewa na wakaguzi kufukia mashimo yote ambayo ya meachwa wazi ili kuepusha ajali.

Jafo ataka Watanzania kudumisha amani

Na Gwamaka Alipipi

WAZIRI wa Nchi, Ofisi ya Rais, Talaha za Mikoa na Serikali za Mitaa (TAMISEMI), Selemani Jafo, amewataka Watanzania kuendelea kudumisha amani wakati wa uchaguzi mkuu, kwamba ni ajenda muhimu kuliko kitu chochote.

Amesema uzalendo wa kulinda amani ndiyo jambo la kwanza nchini, hivyo kila Mtanzania ana wajibu wa kuhakikisha anailinda amani wakati wote.

Alitoa rai hiyo jijini Dar es Salaam wakati akizindua duka kubwa la kuu mahitaji ya nyumbani liitwalo 'Smart Buy Hypermarket' na kutoa angalizo kwa Watanzania wakati wa uchaguzi.

"Angalieni Libya ya sasa siyo ile ya zamani, sasa hivi wanaishi kama wakimbizi, amani imetoweka, bila amani huwezi kufanya biashara wala kitu chochote. Hivyo ndugu zangu nawasihi tujali amani kwanza kuliko mtu," alisema Jafo.

Jafo aliongeza: "Tunapaswa tujivunie na nchi yetu, tuungane na Rais John Magufuli katika kujengwa nchi. Rais Magufuli anatengeneza mazingira rafiki ili uchumi ukue, anataka wawekezaji wawekeze vizuri ndiyo maana anaweka mazingira rafiki." Jafo alisema Rais Magufuli alitenga Sh. trilioni 1.2 kwa miaka mitano kwa ajili ya ujenzi wa midundombinu, ikiwamo Sh. bilioni 600 kujenga miundombinu katika Jiji la Dar es Salaam. "Kama mnakumbuka tulinyimwa pesa za MCC mwaka 2015, lakini leo vijiji zaidi ya 9,000 vina umeme wakati awali vijiji vilivyokuwa na umeme vilikuwa 2,000 tu," alisema Jafo.

Kuhusu duka hilo, Jafo alisema uwekezaji uliofanyika ni mojawapo ya kuinua uchumi wa nchi kwa kuwa bidhaa zinazouzwa zinazalishwa na Watanzania.

"Mlichokifanya hapa ni kujivunia na nchi yenu, mtu akinunua bidhaa za ndani inaongeza ukuaji wa uchumi. Nawasihi wafanyakazi muwe na nidhani katika kazi," alisema Jafo.

Naye Mkurugenzi Mkuu wa Smart Buy Hyper Market, Rajab Khamis, alisema uwekezaji uliofanyika katika duka hilo ni zaidi ya Sh. bilioni 100, lina wafanyakazi zaidi ya 40 ambao wote ni Watanzania.

Alisema wajasiriamali wadogo wana-karibishwa kuleta bidhaa zao na kwamba zitanunuliwa kwa bei nzuri.

Ni Zaidi ya Pesa

Ada za wateja. Piga *150*01#

Kiwango (Tsh)		Ada kwa mteja (Tsh)		
Kuanzia	Mwisho	Kutuma pesa kwenda Tigo Pesa	Kutuma pesa kwenda Mitandao washirika	Kutoa pesa kwa Wakala/ATM
100	999	15	15	N/A
1,000	1,999	30	50	300
2,000	2,999	30	50	400
3,000	3,999	50	100	600
4,000	4,999	60	100	650
5,000	6,999	130	200	950
7,000	9,999	150	200	1,000
10,000	19,999	360	550	1,450
20,000	29,999	380	600	1,850
30,000	39,999	400	680	1,850
40,000	49,999	410	750	2,350
50,000	99,999	720	1,250	2,700
100,000	199,999	1,000	1,600	3,650
200,000	299,999	1,200	1,900	5,300
300,000	399,999	1,500	2,300	6,500
400,000	499,999	1,500	2,500	7,000
500,000	599,999	2,200	3,200	7,500
600,000	799,999	3,300	4,300	8,000
800,000	899,999	3,500	4,300	8,000
900,000	1,000,000	3,500	6,000	8,000
1,000,001	3,000,000	5,000	6,000	8,000
3,000,001	10,000,000	5,000	6,000	10,000
Tukio		Kuanzia	Mwisho	Ada
Kuweka pesa		1,000	5,000,000	BURE
Kutuma pesa kwa mteja ambaye hana akaunti ya Tigo Pesa au akaunti ya mitandao washirika		1,000	1,000,000	Ada ya kutuma + Ada ya kutoa
Kutoa pesa kwa mteja ambaye hana akaunti ya Tigo Pesa au akaunti ya mitandao washirika		1,000	1,000,000	BURE
Kutuma pesa kwenda nchi za nje		100	5,000,000	Kulingana na kiwango
Malipo kwa Tigo Pesa		500	5,000,000	Kulingana na kiwango
Tukio				Ada
Kubadilisha namba ya siri				BURE
Kuangalia salio/Taarifa ndogo				50
Kurudisha muamala uliokosea (Jihudumie)				50
Kupata taarifa ya mwezi				Ada
Taarifa ya Mwezi jana/Mwezi huu				BURE
Taarifa ya Miezi 3				1,000
Taarifa ya Mwaka 1				2,000

Kwa vigezo na masharti ya huduma tembelea tovuti: <https://www.tigo.co.tz/tigo-pesa-standard-terms-and-conditions>. Ada zote zimejumuisha kodii zote zinazohusika
Kwa Ada za huduma nyininge tembelea tovuti: <https://www.tigo.co.tz/tigo-pesa-tariffs>

Furahia
Malipo kwa
Tigo Pesa:

KUMBUKA:

- Unaweza kuweka au kupokea hadi TSh 5,000,000 kwa siku na unaweza kutoa au kutuma hadi TSh 5,000,000 kwa siku, pia unaweza kuhifadhi hadi TSh 10,000,000 kwa wakati mmoja kwenye akaunti yako ya Tigo Pesa, kama usajili wako umekamilika.
- Onesha kitambulisho chako kabla ya kuweka au kutoa pesa kwa Wakala.
- Hakikisha taarifa zako za usajili ni sahihi kwa kupiga *106# kisha 2 au piga huduma kwa wateja kwa maelezo zaidi.
- Hesabu pesa zako na hakikisha salio lako la Tigo Pesa linaendana na muamala uliokosea kabla ya kuondoka kwa Wakala.
- Kila mara unapotuma pesa, kumbuka hakikiki namba ya mpokeaji kuepuka kukosea na usumbufu.
- Hakikisha unahifadhi namba yako ya siri (PIN) kwa usalama. Usimpe wala kumtajia mtu yeoyote namba yako ya siri; iwe wakala wa Tigo Pesa, mfanyakazi wa Tigo au mhudumu wa Tigo Huduma kwa Wateja. Pia kumbuka kubadilishi namba yako ya siri mara kwa mra.
- Kutuma muamala wa zaidi ya TSh 5,000,000 ni kwa wafanyabiashara waliosajiliwa pekee.
- Tigo itakupigia kwa 0713800800 au 0713123103 Tu.
- Kutoa taarifa yoyote dhidi ya udanganyifu Piga simu namba 100 au tuma ujumbe kwa barua pepe kwenda customercare@tigo.co.tz
- Unaweza kupokea pesa kutoka zaidi ya Nchi 150 duniani

Unaweza kurudisha
muamala uliokosea,
token ya luku,
ku-unbar akaunti yako
ya Tigo Pesa na
kuriseti PIN

Piga *150*01#
chagua 6 (Jihudumie)
kisha chagua huduma unayotaka

App yenye urahisi
wa kushangaza!

Fanya malipo ya Serikali

Pakua kwenye

Kuwasaliana na huduma kwa wateja,
Piga 100 bure au tembelea duka lolote la Tigo!
Ada hizi ni kuanzia June 2020

Nipashe

MWANGA WA JAMII

TFF iongeze umakini lala salama Ligi Kuu

HATIMAYE Ligi Kuu Bara itafikia ukingoni Jumapili wiki hii baada ya kupertia kipindi kigumu ikiwa ni pamoa na kusimama kwa miezi miwili na wiki mbili kabla ya uamuzi wa serikali kuruhusu ligi nchini kuendelea na Shirikisho la Soka Tanzania (TFF) pamoa na Bodii yake ya Ligi (TPLB) kuirejesha Juni 13, mwaka huu.

Ligi hiyo ambayo awali ilisimama tangu Machi 17, mwaka huu kutokana na mlipuko wa maambukizi ya virusi vya corona vinyavosababisha ugonjwa wa COVID-19, wakati huo zikiwa zimebaki mechi 10 kabla ya msimu kumalizika, kwa sasa kila timu imebakiza mechi mbili tu kuelekea ukingoni mwa msimu huu wa 2019-2020 na tayari mabingwa watetezi, Simba wameshautwaa ubingwa huo ikiwa ni mara ya tatu mfululizo.

Hata hivyo, bado kuna kinyang'anyiro kikali katika kuwania kumaliza nafasi ya pili kati ya Yanga na Azam FC ambayo jana ilishuka dimbani ugenini mjini Iringa dhidi ya Lipuli, kuchenza mechi yake ya 36. Yanga ambayo tayari imeshashuka dimbani mara 36, ipo nafasi ya pili ikiwa na alama 68 tatu mbele ya Azam ikifutiwa na Namungo FC yenye pointi 64 zilizotokana na michezo 36, hivyo nayo huwezi kuitoa katika kinyang'anyiro hicho endapo timu hizo mbili zitataleza.

Mbalii na kinyang'anyiro hicho, kazi kubwa ipo katika ukanda wa kushuka daraja ambapo msimu huu zitapanda timu mbili moja kwa moja huku zikishuka nne, na mbili kutoka Ligi Kuu zikitakiwa kuchenza mechi za mchujo na timu za Daraja la Kwanza ili kuwania nafasi mbili ya kuchenza ligi hiyo ya juu nchini.

Hiyo ni kutokana na TFF kuamua kuiboresha Ligi Kuu kwa kumpunguza timu hadi kufikia 18 msimu ujao wa 2020-2021 kabla ya msimu wa 2021-2022 kuzifeka tena na kubaki 16 tu.

Kabla ya mechi za jana, msimamo unaonyesha timu zilizopo salama kubaki Ligi Kuu msimu ujao, ni nane tu; mabingwa Simba, Yanga, Azam, Namungo, Polisi Tanzania, Coastal Union, Kagera Sugar na JKT Tanzania, huku nafasi ya Biashara United na Ruuvi Shooting zenye alama 47 bado zikiwa mashakani kutokana pointi hizo kuweza kufikiwa na timu zilizopo nyuma yao endapo zitapoteza michezo yao miwili ya mwisho na wapinzania wao kushinda.

Singida United yenye pointi 18, tayari imeshashuka daraja huku Mbao FC, Lipuli FC, Ndanda, Alliance Ilyioshuka dimbani jana dhidi ya Simba pamoa na Mwadui FC zikiwa katika ukanda mbaya wa kuweza kuungana na vibonde hao wa kwanza kuaga Ligi Kuu. Huu unaonyesha ni moja kati ya misimu migumu zaidi kuwahi kutokea katika Ligi Kuu Bara, kwa zaidi ya timu sita kuwa katika nafasi ya kushuka daraja wakati zikiwa zimesalia raundi mbili kabla ya msimu kumalizika.

Tunatambua tayari wawakilishi wa Tanzania katika michuanoo ya kimataifa wameshajulikana, ambapo Simba kwa kutwaa ubingwa itapeperusha bendera ya Tanzania kwenye Ligi ya Mabingwa wakati Namungo FC ikiwilishwa nchi Kombe la Shirikisho Afrika baada ya kufanikiwa kutinga fainali ya Kombe la FA sambamba na Simba yenye tiketi ya michuanoo ya kimataifa mikononi. Hivyo, tunachoitaka TFF pamoa na TPLB kwa sasa ni kuongeza umakini zaidi katika lala salama hii ya Ligi Kuu kwa kumulika ukanda wa timu zinazowania kuepuka kushuka daraja ili kutopanga matokeo kwenye michezo hii ya raundi hizi mbili za mwisho.

Lengo leo ni kutaka kuona timu zinazobaki Ligi Kuu msimu ujao zinapata nafasi hiyo kihalali kutokana na ubora wao uwani na si kwa njia ya kubewa amba kwa kupertia waamuzi au kunnuna mechi kwa timu ambazo tayari zipo katika ukanda salama.

Tunaamini kama TFF kupertia TPLB itatekeleza hilo, kutaifanya Ligi Kuu msimu ujao kuwa na ushindani zaidi jambo ambalo litavutia wawekezaji wengi kujitokeza na kuinua uchumi wa klubu zetu lakini pia kufungua milango ya wachezaji kupata fursa ya kwenda kuchenza soka la kulipwa nje ya nchi.

Nipashe hutolewa na kuchapishwa na:

THE GUARDIAN LIMITED

Mhariri Mtendaji : Beatrice Bandawe
Meneja Usambazaji na Masoko: Emmanuel Lyimo, 0716 500500
Mapokezi: 0745 700710
Meneja Matangazo: 0782 253676
Baruapepe: advertise@guardian.co.tz
Website: www.ippmedia.com
www.epaper.ippmedia.com

Muungwana Lazima Nilonge

Yanga wasilaumiane, wajipange msimu ujao

Na Adam Fungamwango

MSIMU ujao klabu kongwe ya Yanga haitoiwakilisha Tanzania kwenye michuanoo yoyote ile ya kimataifa, kutokana na kuukosa ubingwa na kama vile haitoshi kuchapwa mabao 4-1 na watani zao wa jadi Simba, ikitolewa kwenye harakati za kusaka tiketi ya michuanoo ya Kombe la Shirikisho Afrika.

Hali hii imezia mtafaruku kwa baadhi ya wanachama na mashabiki wa Yanga na hasa baada ya kuchapwa mabao 4-1 dhidi ya Simba, Jumapili ya Ju-lai 12 kwenye Uwanja wa Taifa jijini Dar es Salaam.

Kila mtu anaongea lake. Kuna wanaoulamu uongozi. Wapo wanaoulamu wachezaji. Wengine nao wanamlamu mtu mmoja mmoja, hasa mchezaji wao aliyekuwa tegemeo na kipenzi, Mghana Bernard Morrison.

Inavyoonekana ni kama viongozi wa Yanga nao wameingia kwenye mtego huo na kuanza kulalamika na kumlaumu Morrison, wakati ni wao wenye ndio waliyempa kiburi hicho.

Ni mchezaji ambaye baada ya kuonekana ana uwezo mkubwa wa hali ya juu, alianza kupewa malezi tofauti na wenzake. Kila anachofanya alikuwa anachekewa, kwa sababu tu 'anaupanda mpira'. Mchezaji huyo akaifunga Simba kwenye mechi ya Ligi Kuu Tanzania Bara, Yanga ikashinda bao 1-0.

Morrison akaendelea kudeka, huku viongozi wakimdekeza anavyotaka. Kuna wakati walionekana kama wamemchoka, lakini ghafla ikaja mechi ya Simba dhidi ya Yanga, baada ya timu hizo kushinda mechi zao za robo fainali ya Kombe la FA.

Viongozi wa Yanga wakajua

kabisa kuwa mkombozi wao anaweza kuwa Morrison kwa mara nyingine.

Kukariri kwao ndiko kulkofanya kumrudisha tena kundini. Tena wakamsafirisha kabisa kumpeleka mkoani Kagera ilipocheza dhidi ya Kagera Sugar na akafunga bao pekee, lililowafanya viongozi hao kuona walichofanya ni sahihi.

Kitoko kilikuwa kwenye mechi dhidi ya Simba, alipotolewa mchezaji huyo na kutoka moja kwa moja nje na kuhonekana tena.

Sijauja kama angekuwa amefunga goli na Yanga ikashinda afakanya kama aliyofanya angesakamwa hivi. Nadhani hii inatokana na Yanga kupoteza mechi hiyo, ndiyo maana gunia la misumari limemuangukia Morrison ambae ndiye aliyepewa jukumu la kuiangamiza Simba.

Hayo yote yamepita, binadamu siku zote hujifunza kutokana na makosa. Baadhi ya makosa ambayo viongozi wa Yanga waliyafanya msimu huu ni kufanya usajili kwa mhemko.

Nakumbuka wakati msimu unaanza ilikuwa na wachezaji kama kina Juma Balinya, Urb-hob Sadney, Issa Bigirimana, Mustapha Selemani na wengine wengi ambao walichawa kwenye dirisha dogo na kusajiliwa wengine kama kina Yikpe Gnamien, Morrison mwenyewe, Ditram Nchimbi, Tariq Seif na wengineo ambapo hakukuwa na tofauti kubwa kati ya walioondoka na waliopo.

Nafikiri viongozi wa Yanga walifanya haraka sana kuwaonduka kina Balinya kwenye dirisha dogo. Wangkuwa wavumilivu, huenda Yanga isingekuwa kama hivi ilivyo

leo, ambapo mashabiki wengi wanalamalika kuwa kikosi hakipo vizuri msimu huu.

Nakumbuka kikosi kile cha kina Sadney, nusura kitinge hatua ya makundi Ligi ya Mabingwa kama si kufungwa na Zesco ya Zambia mabao 2-1 ugenini, tena kwa bao la Yanga kujifunga wenye kupertia kwa Abdulaziz Makame. Na hii ni baada ya kutoka sare ya bao 1-1 nchini Tanzania, tena Zesco wakipata bao dakika za majeruhi.

Ukiangalia kikosi kile cha mzunguko wa kwanza kilionekana ni bora zaidi, lakini ulikosekana uvumilivu tika baadhi ya viongozi wa Yanga.

Cha kufanya sasa si kulaumiana, wala kutumia nguvu nyingi kumlaumu Morrison au kujibizana naye, badala yake kuanza taratibu kujipanga kwa msimu ujao wa Ligi Kuu ambaa sina shaka utakuwa mgumu zaidi kuliko huu unaomalizika.

Badala ya kutumia muda mwiningi kulalamika, viongozi wa Yanga wangetumia muda huu kuanza kusaka wachezaji bora ambaa watakuja kukiogezea nguvu kikosi.

Kama aliyosema mchezaji wa zamani wa klabu hiyo, Boniface Ambani kuwa Yanga inahitaji wachezaji bora wachache ili kufanya timu kuwa yenye ushindani na si kuwa na wachezaji wengi ambaa uwezo wao ni mdogo.

Ambani akasema kuwa Yanga si lazima isajili wachezaji 30, bali hata 25 tu na hiyo pesa ya watano iliyobaki, iongezwe kwenye kupata wachezaji wenye thamani na uwezo mkubwa. Naungana na Ambani kuwa Yanga isipangue kikosi chote kwa hasira na kusajili wachezaji wengi wapya la hasha.

Wazazi wadaiwa kupuuza kununulia watoto barakoa

Na Zuwena Shame, IRAMBA

SUALA la wanafunzi kujikingu na maambukizi ya ugonjwa wa corona kwa kuva barakoa katika shule ny- ingi limekuwa tatizo licha ya agizo la serikali kutolewa mapema mwezi ulipita kabla ya kufunguliwa shule.

Serikali kuitia Wizara ya Afya, Maendeleo ya Jamii, Jinsia, Wazee na Watoto ilioa mwongozo unaowataka wanafunzi wote (sipokuwa chini ya mika minane na wenye matatizo ya kiafya) kurejea shulenii na kuva barakoa kama njia mojawapo ya kujikingu na maambukizi ya ugonjwa wa corona.

Njia zingine ni kunawa mikono kwa maji tiririka na sabuni au kitaka mikono.

Vilevile kuka umbali wa mita moja baina ya wanafunzi na mwanafunzi.

Uchunguzi wa Nipashe ulibaini katika shule za msingi na sekondari wilayani Iramba, mkoani Singida, asilimia kubwa ya wanafunzi hawakuwa na barakoa. Kwa mujibu wa baadhi ya wanafunzi walidai kuwa hali za wazazi wao kiuchumi sio nzuri na hivyo kushindwa kuwanunulia barakoa.

Wakiongea na Nipashe wilayani humo, baadhi ya walimu walikiri kuwa wanafunzi wengi walioauliza sababu ya kutovaa barakoa ni wazazi wao kutokuwa na uwezo wa kuwanunulia.

Ofisa elimu (msingi) Chacha Kehogo, alisema kwa muda wa wiki mbili tangu kufungua shule katika wilaya hiyo asilimia 99 ya wanafunzi walikuwa hawana barakoa kutokana na mwamko mdogo wa wazazi ambao wengi wao wanadai kuwa na kipato duni.

Kehogo alisema kuwa wazazi wengi wana dhana ya kuwa barakoa ni gharama na ni kwa ajili ya watu wenye kipato kizuri na sio muhimu kwa ajili ya watoto wao kujikingu na ugonjwa wa corona.

Kehogo alisema licha dhana hiyo, wazazi wengi walilalamika kutokuwa na uwezo wa kununu barakoa baada ya kufungua shule kwa sababu kipindi cha likizo ya ugonjwa wa corona hakukuwa na shughuli za kiuchumi kama magilio na minada ili kuweza kuuza bidhaa zao.

Hata hivyo aliwataka wazazi kujitahidi kuwanunua watoto hata barakoa za kushona ambazo ni bei nafuu na wanaweza kuzimudu.

"Hatuwezi kuwaambia wanafunzi lazima waje na barakoa shulenii kwani wengi wao hawatokuja kwa singizio cha barakoa, hivyo tunatumia busara ya kuweka mkazo kwenye kunawa mikono kwa maji tiririka na sabuni," alisema Kehogo.

Mmoja wa wazazi Elizabeth Agustino, anayefanya kazi za usafi katika nyumba za kulala wageni katika kitongoji cha Kiomboi wilayani humo alisema kuwa ugonjwa wa corona uliletu changamoto kwa upande wake hasa kwenye kutafuta kipato chake na watoto wake wawili.

"Najua suala la kuva barakoa kwa wanafunzi shulenii na ni agizo la serikali. Mimi ni muathirika wa ugonjwa wa corona hasa kiuchumi niliterereka sana kutokana na kazi yangu ya kufanya usafi kwenye ny-

umba za wageni, hakukuwa na wageni kutoka nje ya wilaya hivyo nilikuwa nakaa tu nyumbani," alisema Agustino.

Regina Madaha mkazi wa Lumbwa ambaye ni mama wa watoto watatu anayefanya shughuli za kuza mboga na vitafunwa wilayani humo, alisema kuwa kutokana na kipato chake duni ameshindwa kuwanunulia watoto wake barakoa baada ya kufungua shule.

Madaha alisema kuwa amepata maelezo kutoka shulenii kwa watoto wake kuwa wanatakiwa kuwa na barakoa kama njia ya kujikingu na maambukizi ya ugonjwa wa co-

rona, lakini tatizo la kiuchumi kuto- kana na ugonjwa corona hakuweza kuza vitafunwa na kutembeza mboga.

Naye, Nicholus Kukwibwa, mfanyakia shuhada katika stendi kuu ya mabasi Kiomboi, alisema kipato chake ni kidogo kwa kuwa anahitaji pesa kwa ajili ya kuhudumia familia yake ikiwamo kununua barakoa za watoto, lakini kipato chake duni.

Kukwimba alisema, elimu ya uvaazi barakoa kwa watu wazima imepewa kipaumbele kuliko wanafunzi ambaa wanahitaji kujikingu, lakini kipato duni hakiwezi kutosheleza kununua barakoa za

familia nzima.

Fundi cherehani katika soko la Kiomboi, Fred Nasoro, alisema ushonaji wa barakoa tangu kufunguliwa shule umeshuka kwa kuwa wakati wa likizo wazazi wengi walijitekeza kushona barakoa.

Licha ya kushona barakoa za vitambaa, Nasoro pia anaauza barakoa hizo kwa bei ya Sh. 1,000, lakini tangu shule zifunguliwe kwa muda wa wiki nzima hajauza barakoa hata moja.

Akizungumzia suala la wanafunzi kuva barakoa shulenii, Mkurugenzi Mtendaji wa Halmashauri hiyo, Linno Mwageni, alisema

serikali inaendelea kutoa elimu ya kujikingu na corona hasa shulenii, lakini wazazi wengi wanachukulia suala hilo kama la mtu binafsi.

Mwageni alisema kuwa hata hivyo wazazi wanaangalia kuptia mikusanyiko imbalimbali ya serikali na kuona kuwa wengi havawai barakoa na hivyo hawaoni umuhimu wa kuwapa watoto wao barakoa kama njia ya kujikingu na corona.

Aliangeza kuwa kwa sasa bei ya barakoa imeshuka za vitambaa zinazuwa Sh. 500, lakini wazazi hawaoni thamani na umuhimu wa kuwanunulia watoto wao.

UNAUDITED RESULTS FOR THE SIX MONTHS ENDED 30 JUNE 2020

CHAIRMAN'S STATEMENT

Despite strong competition in the cement manufacturing industry and uncertainties brought about by COVID-19, Tanzania Portland Cement Public Limited Company (TPC PLC) delivered a strong operating result when compared to the year 2019. Turnover and sales volume increased by 7% and 8% respectively.

The operating performance of the plant and availability of the machinery was good, ensuring clinker production level higher than year 2019, all within an environment where the Health and

Safety of our employees and contractors is paramount. The continued focus on delivering excellent customer service, the selling of high quality products, and the belief in maintaining strong customer relationships enabled TPC PLC to again demonstrate its strength as the leading player in the industry.

Prospects

The cement demand in Tanzania and in the East-African region has been growing steadily in recent years. TPC PLC is well placed to meet this growing demand and will continue to work to maintain its market leadership and position.

Appreciation

The Board would like to thank all its stakeholders for their support during this difficult period. We have every confidence that TPC PLC will continue to deliver value for the shareholders and community in the future.

BY ORDER OF THE BOARD

Hakan Gurdal
Chairman of the Board
15.07.2020

INCOME STATEMENT	JAN - JUN 2020 TZS'000	JAN - JUN 2019 TZS'000
Revenue	181,454,388	160,786,649
Cost of sales	(113,688,511)	(101,222,624)
Gross profit	67,765,877	59,564,025
Other operating income	2,278,447	557,566
Selling and administrative expenses	(1,585,357)	(1,394,806)
Administrative expenses	(9,315,110)	(8,555,282)
Depreciation and amortisation	(8,626,083)	(9,786,410)
Other operating expenses	(1,467,018)	(1,689,277)
Operating profit	49,050,756	38,695,816
Financial items	1,585,255	(1,106,328)
Profit before tax	50,636,011	37,589,488
Taxes on income	(15,692,080)	(11,391,507)
Profit for the year	34,943,931	26,197,981

BALANCE SHEET	2020 TZS'000	2019 TZS'000
ASSETS		
Intangible fixed assets	823,264	875,361
Tangible fixed assets	131,529,045	136,874,862
Other non-current assets	10,358,0975	20,899,663
Non-current assets	142,710,406	158,649,886
Inventories	58,987,795	54,480,298
Trade and other receivables	56,934,604	49,019,785
Cash and cash equivalents	60,817,350	33,632,943
Current assets	176,739,749	137,133,026
TOTAL ASSETS	319,450,155	295,782,912
EQUITY & LIABILITIES		
Equity	214,565,616	198,955,802
Lease liabilities	6,610,379	9,401,928
Long term provisions	8,070,602	8,604,351
Provision for deferred taxes	16,188,193	19,775,009
Non-current liabilities	30,869,174	37,781,288
Lease liabilities	-	-
Current income tax payable	1,568,115	932,772
Trade and other payables	69,100,427	54,500,366
Dividend payable	3,346,823	3,612,684
Current liabilities	74,015,365	59,045,822
TOTAL EQUITY & LIABILITIES	319,450,155	295,782,912

Tanzania Portland Cement Public Limited Company
P.O.Box 1950
Dar-es-salaam
Tanzania
www.twigacement.com
Email: Info@twigacement.com

TPB yanunulia shule kompyuta za mil. 15/-

Na Neema Hussein, RUVUMA

BENKI ya TPB Tanzania imetoe zaidi ya Sh. milioni 15 kununua kompyuta kwa ajili ya Shule ya Sekondari ya Wasichana Feo, wilaya ya Songea, mkoani Ruvuma ili kuwaongezea hamasa ya wanafunzi na walimu wa shule hiyo kufanya vizuri kitaaluma.

Mtendaji Mkoo wa Benki hiyo, Sabasaba Moshingi alisema, msaada huo ni sehemu ya kurudisha fadhila kwa jamii na ahadi aliyoitoa wakati wa mahafali ya kidato cha nne mwaka uliopita.

Alisema kwa kutambua juhudu kubwa zinazofanya na Shule ya Sekondari ya Wasichana Feo, benki ya TPB imena ipo haja ya kutoa sehemu ya faida yake katika kuchangia upatikanaji na utoaji wa elimu bora kwa wanafunzi na walimu wa shule hiyo.

Moshingi alisema, kompyuta hizo zinakwenda kuchochea hali ya kujisomea kwa wanafunzi wa shule hiyo pekee ya wasichana inayofanya vizuri kitaaluma katika mkoaa huo na walimu kutumia kwa ajili ya kuandaa masomo na mitihani kwa wanafunzi.

Aliongeza mwaka 2019 TPB ilitenga kiasi cha fedha kila mwaka kwa ajili ya kusaidia huduma mbalimbali za kijamii na mwaka jana TPB ilitenga Sh. milioni 300 kati ya hizo milioni 15 zimetumika kununua kompyuta 10 kwa ajili ya shule hiyo.

Aliwataka Watanzania wakiwamo wafanyakazi wa Feo Sekondari kutumia benki za TPB ili kunufaika na huduma zake ikiwamo mikopo inayowalenga watu binafsi, wafanya-bashara wadogo, wa kati na kampuni.

Kwa upande wake Mkoo wa shule hiyo, Luciana Msabila, alisema shule hiyo ilianzishwa mwaka 2016 ikiwa na wanafunzi 78 kwa mikondo miwili ya A na B pamoja na walimu saba na sasa ina wanafunzi zaidi ya 300 na walimu 15.

Tangu ilipoanzishwa imefanya vizuri katika matokeo ya mitihani ya kidato cha pili kwa miaka mitatu mfululizo 2017, 2018 na 2019.

Alisema, katika matokeo ya mwaka jana ambayo ni ya kwanza kwa wanafunzi wa kidato cha nne tangu ilipoanzishwa, kati ya wanafunzi 62 waliofanya mitihani huo waliopata daraja la kwanza walikuwa (38), Daraja la tatu (2) na hakuna aliyepeata daraja la nne wala aliyeefeli.

DC aja juu wanaotia hofu mauaji ya wenyewe ualbino

Na Shaban Njia, KAHAMA

MKUU wa Wilaya ya Kahama, Anamringi Macha, amesema anachukizwa na baadhi ya mashirika yanayofikia ofisini kwake kutambulisha miradi ya kupambana na mauaji ya watu wenye ulemavu wa ngozi ofisini kwake kutambulisha miradi ya kupambana na mauaji hayo, lakini alisema aliwafukuza ofisini kwa maelezo kuwa wanawake kuyaongezea hofu makundi hayo badala ya kuyasaidia na kuibua majonzi ya kwa wananchi.

Hata hivyo, amesema ana-shangazwa na hatua hiyo kwa kuwa tangu awe mkuu wa wilaya hiyo, matukio hayo haya-jawahi kuriptiwa.

Macha aliyabainisha hayo jana wakati wa kikao cha kutambulisha miradi wa kulinda na kutetea haki za wazee, hasa wanawake kuto-kana na vitendo vya kikatili na manyanyaso, utakaotekelezwa na Shirika la Kutetea wazee Shinyanga (TAWLAE) katika kata tisa na vijiji

36 Halmashauri ya Mji wa Kahama.

Alisema hivi karibuni lilifika moja ya shirikia linalopambana na mauaji ya watu wenye ulemavu wa ngozi ofisini kwake kutambulisha miradi ya kupambana na mauaji hayo, lakini alisema aliwafukuza ofisini kwa maelezo kuwa wanawake kuyaongezea hofu makundi hayo badala ya kuyasaidia na kuibua majonzi ya kwa wananchi.

Aidha, Macha alisema tangu amefikia wilayani hapa haijawa-hi kuripotiwa matukio ya mauaji ya watu wenye ulemavu wa ngozi na wazee, lakini anashangaa kuona mashirika yanajitokeza kutambulisha miradi hiyo badala kusaidia mahitaji ya wenye ulemavu wa ngozi hasa mafuta na

kofia za kujikinga na juu.

"Shirika litakalokuja kufanyakazi wilayani hapa lazima tu-fahamu yanakuja kufanya nini, yana malengo gani na elimu gani yanatoa kwa wananchi, alieleza na kuongeza:

"Endapo tutabaini shirika linaendelea na shughuli zake mitaani bila kutambua hayo tutalichukulia hatua za kishe-ria. Wananchi wameshasahau vitendo hivyo halafu mashirika yanaanza kuibua majonzi."

Meneja miradi wa Help Age International, Joseph Mbasha, alisema mauaji ya vikogwe na watu wenye ulemavu wa ngozi kwa imani za kishirikina yame-pungua kwa kiasi kikubwa, na mwaka 2023 shirika litahakiki-sha hakuna matukio ya mauaji yatakayoripotiwa tena.

Hata hivyo, alisema mwaka 2000/2015 matukio ya mauaji ya vitendo vya kikatilia kwa wazee na wenyewe ulemavu wa ngozi nchini nzima yalikuwa 700 hadi 500, huku mwaka 2016/17 vilikuwa 350 hadi 100 na mwaka 2018/19 vilikuwa 56 hadi 13.

Mwenyekiti wa Baraza la Wazee la Halmashauri ya Mji wa Kahama, Wilfred Birago, alipongeza Halmashauri hiyo kwa kuboresha afya za wazee kwa kuwakatia bima za afya za CHF ikiwamo kuwatengea chumba cha wazee na daktari wa kuwasikiliza matatizo yao.

Alisema mwaka wa fedha 2018/2019 Halmashauri ilitenga Sh. milioni 11.7 na kuwakatia bima za afya ya CHF zaidi ya wazee 3,380, hivyo kurahisisha huduma za afya kwa wazee.

Mhadhiri Msaidizi wa Chuo Kikuu Cha Kum-bukumbu ya Mwalimu Nyerere, Be-nard Adam (kushoto), akirudi-sha fomu za kuomba ridhaa ya kuteuliwa kugombea ubunge Jimbo la Kigamboni kwa Katibu wa Jumuiya ya Vijana CCM (UVC-CM), Yusuph Mabena, jijini Dar es Salaam mwishoni mwa wiki.
PICHA: MPI-GAPICHA WETU

Wahitimu SUA kuwainua vijana wa vijijini

Na Ashton Balaigwa, MOROGORO

USHIRIKA wa Wajasirimali Wahitimu wa Chuo Kikuu cha Kilimo cha Sokoine (SUGEKO), unakusudia kuwatumia vijana wa maeneo ya vijijini kuanzisha benki za uzalishaji wa mbegu za mazao ili kuongeza kasi ya upatikanaji wa mbegu bora kwa wakulima.

Hutua hiyo ya SUGEKO ni moja ya utekelezaji wa mpango mikakati wa Serikali wa kujengea vijana uwezo wa kushiriki katika kilimo ili kuwa na uwakika wa ajira kwa lengo la kulisiaidia kundi hilo kuondokana na umasikini kuitia sekta hiyo hasa katika kipindi hiki cha kuelekea uchumi wa viwanda.

Kauli hiyo imetolewa na Mwe-

nyekiti wa Bodi ya SUGEKO, Dk. Anna Temu, wakati wa hitimisho la mafunzo ya siku tano ya kilimo cha umwagiliaji wa matone, mboga na matunda pamoja kuongeza thamani mazao ya bustani kwa vijana 80 kutoka mikoa ya Songwe, Mbeya, Iringa, Njombe na Morogoro yaliyofadhiliwa na SUGEKO pamoja na Shirika la HEIFER.

Dk. Temu, ambaye pia ni Mhadhiri wa Chuo Kikuu cha Sokoine cha Kilimo (SUA) alisema hutua hiyo imelenga kusidia wakulima kuachana na matumizi ya mbegu za mazoea, ambazo kwa sasa hazina ufanisi badala yake watumie mbegu bora zinazoongeza tija pamoja na kukabiliana na magonjwa mbalimbali ili kuongeza kipato.

Mkurugenzi wa SUGEKO, Revocatus Kimario, alisema

mafunzo hayo yamelenga kuwabdalisha vijana hao kutoka kilimo cha mazoea na kufanya kilimo biashara kinachotegemea mahitaji ya soko kwa muda uliopo kwa kuzingatia elimu walipewa na watalamu wa kilimo bora.

Alisema yalihusisha zaidi elimu ya vitendo kwa asilimia 80 na nadharia kwa asilimia 20 ambaipo pia wamejifunza namna ya kutumia teknolojia za kilimo cha mfumo wa umwagiliaji, mbini bora za kilimo, elimu ya kuji-tambua na afya, elimu ya ujasirimali na mbini za uzalishaji wa mazao lishe.

Mmoja wa vijana hao, Hoffmann Mahenge kutoka Iringa, alisema wamejifunza kilimo biashara wanachowenza kulima kwa kuangalia mahitaji ya soko, huku wakidhibiti wadudu wa-

haribifu kwa kutumia mimea mingine na sio kemikali kutoka viwandani kwa kuwa bidhaa zinazohitajika katika soko la hivi sasa hazitaji matumizi ya kemi-ka.

Alikunga mafunzo hayo, Mra-tibu wa Kitaifa wa Mkakati wa Vijana kushiriki katika kilimo kutoka Wizara ya Kilimo, Lev-ilian Ngaiza, alisema lengo la Serikali ni kuhakikisha vijana wanatumia fursa mbalimbali za kilimo kujijiri badala ya kusubi-ri ajira za serikali.

Alisema serikali imekaribi-sha wahisani mbalimbali kutoa fursa kwa vijana kutumia sekta ya kilimo, hivyo ni lazima kundi hilo kuzichangamka pamoja na kueneza elimu hiyo kwa vijana wenza waliopeata katika maeneo ya vijijini nao waweze kuondo-kana na umasikini.

HABARI KITAIFA

TPSF yawavuta wawekezaji Italia sekta kilimo, biashara

Na Enock Charles

TAASISI ya Sekta Binafsi Tanzania (TPSF), imewalaika wawekezaji kutoka nchini Italia kuwa kuwekeza katika sekta mbalimbali za kiuchumi nchini zikiwemo sekta ya kilimo na biashara.

Akizungumza na waandishi wa habari mara baada ya kufanya mazungumzo na

Balozi wa Italia nchini, Roberto Mengoni mwishoni mwa wiki jijini Dar es Salaam, Mwenyekiti wa TPSF, Angelina Ngala, alisema mazungumzo katika kikao chao waliangazia fursa zilizopo kwenye sekta ya kilimo na biashara.

"Kikao chetu na Balozi wa Italia kimekuwa kizuri kwani tumejadili fursa mbalimbali za

kibashara na uchumi zilizopo Tanzania. Kikao chetu kilienga kuinufaisha sekta binafsi hasa kwenye sekta za kilimo na biashara," alisema Ngala.

Aidha, Ngala alisema kupitia kikao hicho, Watananisa hasa wakulima na wafanyakishaa watanufaika zaidi kwani Balozi Mengoni amea-hidi kutuunganisha na taasisi za kifedha za Italia ambazo zitawawezesha kupatikana kwa mikopo ya kuendesha shughuli za biashara.

Ngala alisema kupitia kikao hicho, TPSF imewakaribisha wawekezaji kutoka Italia kuwa kuwekeza kuwekeza pia majengo ya kuhifadhi mazao kwenye bandari na viwanja vya ndege kipindi yanaposubiri kusafirishwa nje ya nchi.

Alimwomba Balozi kuwa-

saidia kupata masoko kwenye viwanda Italia ili wakulima waweze kupata fursa ya kuuza mazao yao ya matunda na mbogamboga kwenye viwanja hivo moja kwa moja.

Alishukuru Tanzania kupata nafasi ya kushiriki kwenye maonyesho ya mbogamboga Septemba mwaka huu, lakin kutokana na janga corona, maonyesho hayo yatafanyika kwa njia ya mtandao kutoka nchini Italia na kutoa fursa kwa wakulima kuonyesho mazao yao ya mbogamboga yanayolimwa nchini.

Balozi Mengoni aliishukuru TPSF kwa mwaliiko na kuahidi kushirikiana na taasisi hiyo kuitangaza fursa zilizopo Tanzania kwenye sekta ya kilimo na biashara kwa wafanyakishaa wa Italia.

"Naomba niwahakikishie kuwa nafasi yangu kuitangaza fursa zilipo hapa kwa nchi yangu ili Wataliano waje kwa wingi kuwekeza Tanzania," alisema Mengoni na kupongeza ushirikiano uliopo baina ya nchi hizo mbili.

Naye kaimu Mkurugenzi Mtendaji wa TPSF, Zacky Mbenna, alisema kikao

hiko kililenga kuangazia fursa za kibashara zilizopo kwenye nchi hizo mbili kwa sekta binafsi ya Tanzania na Italia.

"Wenzetu Italia sekta binafsi imepiga hatua kubwa hivo kwa kushirikiana nao tutapata nafasi ya kujifunza namna wao wanavyoendesa sekta hii ambayo inchangoo wake ni mkubwa kwenye soko la ajira, "alisema Mbenna.

Wanafunzi wa Shule ya Sekondari ya Turiani wakipeleka madawati darasani baada ya makabidhiano. Benki ya NMB imekabidhi misaada ikiwamo mabati, vitanda na mashine za kunawia mikono kwa Shule za msingi Kisauke, Msimuni, Oysterbay, Msasani 'B', Tandale Magharibi, Turiani sekondari pamoja na kituo cha afya cha Mabwepande. **PICHA: MPIGAPICHA WETU**

Miradi ya Kigamboni yampa DC matumaini ya uwekezaji

Na Frank Monyo

MKUU wa Wilaya ya Kigamboni, Sarah Msafiri, amesema kukamilika mradi mkubwa wa umeme sambamba na mchakato wa kufunga mfumo wa gesi wilayani humu kutachochaea uwekezaji na uzalishaji katika viwanda na kuongeza pato la taifa.

Alibainisha hayo mwishoni mwa wiki wilayani humu alipotembelea Kiwanda cha Lake Ciment kinachozalisha saruji ya nyati katika hafla fupi ya ku-

wapongeza wafanyakazi waliofanya vizuri katika uzalishaji pamoja na kupoake tasmini ya uzalishaji katika kipindi cha ugonjwa wa corona.

Alisema kuwa serikali imetoa Sh. bilioni 26 kwa ajili ya mradi mkubwa wa umeme katika eneo la Dege amba unatarajiwu kukamilika Agosti mwaka huu ili kuongeza uzalishaji katika viwanda hicho.

"Nataka kuwahakikishia kuwa, mradi wa umeme utakapokamilika tutawaleta megawati tano ili kuongeza

uzalishaji zaidi... najua mnajua tumeanza mchakato wa kuleta gesi katika maeneo haya ya viwanda kwani serikali imepima 'Block' 400 za viwanda hivo kiwanda cha Lake Ciment kitakuwa wanufaika wa kwanza," alisema Msafiri.

Alisema viwanda hicho kimekuwa kikilipa kodi ya Sh. bilioni 30 kwa mwaka, hivo ni viwanda ambaokinachocha ukuaji wa uchumi kwa kiasi kikubwa.

Alisema saruji inayozishwa katika viwanda hicho kutooshiriki katika kuvu-

imekuwa ikitumika katika miradi mikubwa ya serikali kama mradi wa uzalishaji wa umeme Rufiji, ujenzi wa reli ya kisasa, ujenzi wa madaraja makubwa na ujezi wa barabara za juu Ubungo.

Msafiri ameupongeza uongozi wa viwanda hicho kwa kuendelea na uzalishaji na hawakupunguza wafanyakazi katika kipindi cha mlipuko wa corona.

Aliwataki vijana amba wameajiriwa katika viwanda hicho kutooshiriki katika kuvu-

Shule, kituo cha afya Kinondoni zasaidiwa

Na Elizabeth Zaya

SHULE za Msingi tano, sekondari moja na kituo cha afya kimoja zilizopo wilayani Kinondoni, mkoani Dar es Salaam, vimekabidhiwa vifaa vyote vikiwa na thamani ya jumla ya Sh. milioni 36.

Vifaa hivyo vimetolewa na Benki ya NMB na kupoakelewa na Mkuu wa Wilaya hiyo, Daniel Chongolo.

Vifaa vilivyokabidhiwa kwa nyakati tofauti jana ni mabati 180, madawati 200, vifaa vya kutakasnia mikono (mashine) sita, viti na meza 100, vilivyotolewa kwa Shule za Msingi Oysterbay, Msasani, Tandale Magharibi, Msimuni na Kisauke na Sekondari ya Turiani.

Pia, vitanda na magodoro kwa Kituo cha Afya cha Mabwepande, ambako hafla ya kukabidhi vifaa vya shule ilifanyika Shule ya Sekondari Turiani, Magomeni na kuhudhuriwa na Chongolo, pamoja na Ofisa Elimu Msingi Manispaa ya Kinondoni, Kiduma Mageni.

Kaimu Meneja wa Kanda wa NMB, Seka Urio, alisema changamoto za sekta ya elimu na afya ni mionganii mwa vipaumbele vya NMB, na kuwa inatambua juhudii za serikali katika kusimamia sekta hizo kwa nguvu zote kwa kutoa elimu bure na kuboresha utoaji wa huduma hizo mjini na vijijini.

"Ingawa Serikali inafanya makubwa, sisi kama wadau tuna wajibu wa kuunga mkono juhudii hizi za maendeleo kwa kusaidia jamii, kwani kupitia jamii hii hii ndio imeifanya benki ya NMB kuwa hapa ilipo na kubwa kuliko benki yoyote hapa nchini," alisema Urio.

Alieleza NMB ilipopata maombi ya kusaidia walifarrijika na kuanzia mara moja kushirikiana na Serikali kupitia uongozi wa shule husika, ili kuwa chachu ya maendeleo ya elimu kwa jamii hasa katika Shule hizi za msingi zikiwemo Kisauke, Msasani B, Oysterbay, Msimuni, Tandale Magharibi, Turiani Sekondari na Kituo cha Afya Mabwepande.

"Kwa maana hiyo, NMB tumeamua kushirikiana na shule hizo, ambazo kila shule inapata madawati 50 na viti vyake. Pia tumechangia Shule ya Msingi Msimuni mabati 150, huku Shule tano zikipata mashine za kunawia mikono na maji tiririka ilikuza maambukizi ya Covid-19," alisema na kuongeza:

"Pia tumechangia vitanda na magodoro kwa kituo cha afya cha Mabwepande. Misaada yote ikiwa na thamani ya Sh. milioni 36 kwa ujumla."

Kwa upande wake, Chongolo alipongeza NMB kwa moyo wa kuijali na kuithamini jamii, na kwamba misaada mbalimbali inayotoa katika sekta za afya na elimu, inaacha alama njema katika miyo ya wanafunzi, walimu na jamii kwa ujumla, na kuwa inasaidia harakati za Serikali katika kuboresha miundombini na kutatua changamoto.

DC: Watendaji msisubiri ziara za viongozi kutatua kero

**Na Ashton Balaigwa,
MOROGORO**

MKUU wa Wilaya ya Morogoro, Bakari Msulwa, amewataka watendaji kutatua kero za wananchi kwa wakati badala ya kuendelea kusubiri ziara za viongozi.

Alitoa agizo hilo wakati wa mukutano wake wa kusikiliza na kutatua kero za wananchi ulifanyika kwenye viwanja vya Shule ya Msingi Kiwanja cha Ndege, Manispaa ya Morogoro.

Alisema dhamira ya Serikali ya awamu ya tano ni kuona inatatau kero za wananchi, na kwamba suala la utatuza wa kero hizo halitakiwi kuendelea kusubiri ziara za viongozi, badala yake zitatuliwe kwenye ngazi zinazohusika na zitatuliwe kwa wakati.

Mkuu wa wilaya, alisema kuwa migogoro mingi na kero nyngi zinasababishwa na kutowajibika kwa baadhi ya watendaji ambao wamepewa dhamana ya kuwaongoza wananchi kwa ajili ya kuwaletea maendeleo.

Msulwa alisema suala la kutotatua kero za wananchi katika ngazi ya Serikali za Mitaa ni kinyume cha dhamira ya Serikali ya kuwatumikia wananchi wote bila ubaguzi ambalo pia ni kinyume cha Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.

Mkurugenzi wa Manispaa ya Morogoro, Sheilla Lukuba, aliwataka watendaji wa kata, na mitaa kuitisha mikutano ya kisheria katika maeneo yao na kusoma taarifa za mapato na matumizi ya miradi ya maendeleo katika maeneo yao.

"Ni watake viongozi na watendaji wa mitaa na Kata ndani ya hal-mashauri yatu jengeni utamaduni wa kuwatembelea wananchi na kusikiliza kero na changamoto zinazowakabili ikiwa ni pamoa na kuzitafutia ufumbuzi" alisema Lukuba.

Na Hamisi Nasiri, MASASI

BAADHI ya wakulima wa korosho, ufuta na mahindi wa Kitongoji cha Nakanami kijiji cha Mkwapa katika Halmashauri ya Wilaya ya Masasi mkoani Mtwara wamepinga agizo la serikali ya kijiji cha Mkwapa linalowataka kuhama maeneo yao wanayolima mazao hayo kwa madai maeneo hayo ni hifadhi ya akiba.

Wakizungumza wakiwa kwenye maeneo ya mashamba yao, wakulima hao walisema serikali ya kijiji ya chao kwa kushirikiana na uongozi wa Halmashauri ya Wilaya ya Masasi umewapa notisi ya kuwataka kuyahama maeneo

hayo ambayo wamekuwa wakindesha shughuli zao za kilimo.

Wakulima hao walisema serikali ya kijiji imewataka ifikapo Agosti wawe wameshaondoka na kusitisha shughuli zote za kilimo kwenye maeneo hayo kwa madai kuwa maeneo hayo hayapaswi kufanya shughuli zozote za kilimo kwa sababu serikali ya kijiji iliayatenga kwa ajili ya hifadhi ya akiba kwa serikali ya kijiji.

Rashidi Mande alisema alianza kulima kwenye mashamba hayo mazao mbalimbali ikiwamo ufuta, mahindi na korosho tangu mwaka 2013, lakini wanashangawza hivi sasa kuelezwaa na serikali ya kijiji chao kuwa wanatakiwa kuyahama maeneo hayo, hivyo

wanaiomba serikali ya kijiji hicho kutengua agizo hilo.

Alisema wakulima wamekuwa wakilima kwenye mashamba hayo kwa miaka mingi sasa na hata mazao yao yanatambuliwa na serikali ya kijiji, na wamekuwa wakishiriki katika kutoa michango mbalimbali ya maendeleo.

Lucia Hokororo, alisema fedha wanazopata kwenye mashamba yao wamekuwa wakizitumia katika kuwasomesha watoto wao, hivyo kitendo cha wao kuelezwaa kuhama kwenye mashamba hayo ni kutaka maisha yao yawe magumu. Mwenyekiti wa serikali ya Kijiji cha Mkwapa, Oscar Mlowola, alithibitisha kutoa agizo mapema mwaka huu kwa wakulima hao

kuyahama maeneo hayo kwa sababu wanlima maeneo hayo yalitengwa na serikali kama hifadhi ya akiba na serikali ya kijiji cha Mkwapa.

Alisema serikali ya kijiji inaendelea kusimamia agizo lake la kutaka wakulima hao kuhama mara moja kwa vile uamuzi huo yalifanyika katika mukutano mkuu wa kijiji, hivyo lazima yatekelezwe kwa vitendo. "Hawa wakulima ambaa wanlima kwenye maeneo hayo sio wakazi wa kijiji chetu bali wametoka nje ya kijiji chetu na kuvamia kwenye maeneo haya na kuanza shughuli za kilimo bila kupitia katika serikali ya kijiji kupa-utaratibu...lazima waondoke tu," alisema Mlowola.

Robot aitwaye Pepper ambaye alikuwa kivutio kikubwa katika banda la Vodacom kwenye Maonyesho yaliyomalizika ya 44 ya Kimataifa ya Biashara ya Dar es Salaam (Sabasaba) akijibu maswali mbalimbali aliyoulizwa na wateja walitembelea banda hilo. Vodacom ilibuka mshindi wa kwanza katika kipengele cha Mawasiliano na Tehama. **PICHA: MPIGAPICHA WETU**

Jela miaka 2 kwa kutukana matusi ya nguoni

Na Hellen Mwango

MKAZI wa Zanzibar Mbonye, Daurat Salum Suleiman, amehukumiwa kulipa faini ya Sh. milioni tano au kwenda jela miaka miwili kwa kosa la kumtukana mama yake mkubwa (matusi ya nguoni), kupitia mtandao wa kijamii wa Instagram.

Hukumu hiyo ilitolewa mwishoni mwa wiki katika Mahakama ya Wilaya ya Ilala, Iliyoketi chini ya Hakimu Mkazi Mfawidhi, Martha Mpaze.

Alisema mahakama yake bila kuacha shaka upande wa Jamhuri umethibitisha kosa dhidi ya mshtakiwa la kudhalilisha mzazi wake kupitia mtandao wa kijamii. "Mahakama hii baada ya

kusikiliza ushahidi wa mashahidi sita wa upande wa Jamhuri akiwamo mchunguzi, umethibitisha kosa bila kuacha shaka dhidi ya mshtakiwa ni kweli alimtukana Sabaha Said Chondoma, maarufu kama Teacher, inamtia hatiani kwa kosa hilo" alisema.

Alisema baada ya kusikiliza mashahidi alibaini maneno aliyoandika mshtakiwa yalikuwa na lengo la kudhalilisha mlalamikaji (Chondoma), licha ya kwamba Suleiman alikana kutenda kosa hilo wakati anajitetea.

"Baada ya kupitia ushahidi wa mashahidi sita na vielelezo, mshtakiwa amepatikana na haitia ya kudhalilisha kimtandao Chondoma, atalipa faini ya Sh. milioni tano na akishindwa kulipa

fedha hiyo atakwenda jela kutumikia kifungo cha miaka miwili," alisema Hakimu Mpaze.

Kabla ya hukumu hiyo, hakimu aliauliza upande wa Jamhuri kama wana chochote cha kusema, mawakili wa Serikali Gloria Mwenda na Grace Mwanga, walidai kuwa hawana rekodi za nyuma za mshtakiwa na pia ni kosa lake la kwanza, lakini aliomba adhabu kali ili iwe fundisho kwa wengine.

Wakili wa mshtakiwa huyo, Nas-soro Hamis, aliomba mahakama hiyo impati mshtakiwa adhabu ya faini (adhabu ndogo), kama aliyosema Wakili wa Serikali kuwa ndio kosa lake la kwanza.

Wakili Hamis alidai kuwa anaomba adhabu hiyo kwa mambo mawili, jambo la kwanza

mshtakiwa ni mgonjwa na suala la pili Suleiman ana watoto watano na wote ni wadogo wa mwisho yupo chini ya mwaka mmoja, familia kama hiyo inahitaji mtu wa kuwahudumia ambaye ni mama.

Ilidaiwa kuwa Desemba 28 na 29, 2018 ndani ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, mshtakiwa alitumia lugha ya kumdhaliilisha Chondoma kwa kutumia mfumo wa kompyuta unaoitwa Instagram kwa nia ya kumnyanya-sa kwa kupostia maneno ya matusi.

Mshtakiwa alikuwa anachati na mtoto wa Chondoma Instagram (Sharifa Ally), lakini baadaye mshtakiwa alianza kupostia matusi akimtukana mama yake Sharifa ambaye ndiye mlalamikaji katika kesi hiyo.

Nipashe Spotika

10-BORA USAJILI WENYE MAFANIKIO MSIMU HUU UK. 12&13

TIMU 5 ZILIZOZAWADIWA PENALTI NYINGI ULAYA 2019-20

ISIKUPITE

PIERRE-EMERICK Aubameyang, amekuwa mchezaji wa nne Arsenal kufunga mabao mawili kwenye mechi ya kimashindano katika Uwanja wa Wembley, baada ya Reg Lewis (1950 fainali Kombe la FA), Charlie Nicholas (1987 fainali Kombe la Ligi) na Alexis Sanchez (2015 nusu fainali Kombe la FA).

Cristiano Ronaldo akiifungia Juve moja ya penalti katika 12 alizopiga na kufunga msimu huu. **PICHA: MTANDAO**

ROME, Italia

PENALTI imekuwa ni uamuza unaozua utata sana kwenye mchezo wa soka duniani.

Penalti inatolewa na mwamuzi kwa timu pinzani kama mchezaji wake amemzuia kufunga wakati akiwa kwenye nafasi nzuri ya kufanya hivyo ndani ya eneo la hatari. Pia inatolewa kama mlinzi au mchezaji anapounawa mpira ndani ya eneo la hatari langoni mwake.

Lakini penalti zimekuwa zikizua utata mwangi, kwani wengi huwa wanaona kama wameonewa kwa kupewa adhabu hiyo.

Makala haya yanaangalia timu tano katika ligi kubwa tano za Ulaya zilizozawadiwa penalti nyingi zaidi msimu huu, hadi sasa...

#1: LAZIO - 15

Lazio ndio timu inayoongoza kwa kupewa penalti nyingi zaidi katika ligi kubwa tano za Ulaya, katika Ligi Kuu ya Italia, Serie A. Lakini wao wanaonekana kuwa na bahati zaidi.

Lazio imepewa penalti 15 msimu huu, ndio nyingi zaidi kwa Ulaya. Huku mechi

chache zikiwa zimebaki kumalizika kwa msimu huu, idadi hiyo inaweza kuongezeka.

Ciro Immobile ndiye amekuwa mpigaji wa penalti wa Lazio msimu huu, akipiga 12 na kufunga 11 katika hizmo. Immobile, Joaquin Correa na Caicedo wamezawadiwa penalti nyingi zaidi kwa Lazio, wote wakipata tatu kila mmoja.

Zaidi ni kwamba, mafanikio ya Immobile kufunga penalti 31 kwenye Serie A ni mengi zaidi kuliko mchezaji yeoyote baada ya Francesco Totti mwenye 36.

#2: GENOA - 14

Tofauti na Lazio, ambao wamenifa zaidi kwa penalti, Genoa inayoshika nafasi ya 18 ambao wanawenza kushuka daraja kutoka Serie A, hawajawa na bahati licha ya kupata penalti hizo.

Genoa ilikosa penalti nne katika 14 walizozawadiwa msimu huu. Mabao yao yaliyotokana na penalti ni robo ya jumla ya mabao yote msimu huu.

Winga wa kushoto wa Genoa, Domenico Criscito ndiye mpigaji penalti wa kikosi hihi, akifunga saba katika tisa msimu huu. Stefano Sturaro amefunga mara mbili kwa

Genoa.

#3: LECCE NA MANCHESTER UNITED - 13

Lecce ni timu ya tatu kutoka Serie A ili-yopata penalti nyingi zaidi katika ligi kubwa tano Ulaya msimu huu.

Wakiwa nafasi ya 17 kwenye msimamo, Lecce imefunga penalti 10 katika 13 walizozipata msimu huu wa 2019-20. Kama iliyo kwa Genoa, Lecce pia robo ya mabao yake yametokana na penalti.

Marco Mancosu amefunga penalti nyingi zaidi kwa Lecce msimu huu, akifunga nane katika tisa. Straika Kouma Babacar ndiye alizawadiwa penalti nyingi zaidi kwa kufanyiwa faulo eneo la hatari.

Miamba wa Ligi Kuu ya England, Manchester United wamezawadiwa penalti 13 msimu huu, ikiwa ndiye timu iliyo vuna nyingi zaidi kwa EPL.

Hata hivyo, nyingi wamepoteza, kwani wamekosa nne katika penalti hizo. Marcus Rashford amefunga sita katika tisa msimu huu, huku Bruno Fernandes akifunga zote tatu alizopiga. Wote Paul Pogba na Anthony Martial wamekosa penalti moja kila mmo-

ja. Rashford ndiye amezawadiwa penalti nyingi zaidi msimu huu, akiwa mchezaji aliyezawadiwa zaidi ndani ya kikosi cha Manchester United kwa msimu huu wa 2019-20 wa Ligi Kuu.

#4: JUVENTUS - 12

Miamba hao wa Serie A, Juventus wamekuwa na wakati mzuri kwa msimu huu wa 2019-20 kwenye Serie A.

Straika wake, Cristiano Ronaldo amefunga penalti zote 12 alizopiga kwa Bianconeri hao msimu huu. Nahodha huyo wa Ureno alifunga pia dhidi ya Atalanta wakati mchezo huo ukimalizika kwa sare ya kufungana mabao 2-2.

#5: VILLARREAL - 11

Timu pekee kutoka Ligi Kuu ya Hispania, LaLiga, kuwapo kwenye orodha hii ni Villarreal ambao wamefunga 10 katika tisa msimu huu.

Santi Cazorla anaongoza kwa kuwa na rekodi, akifunga zote katika tisa msimu huu. Winger Moi Gomez ameshinda tatu, huku Samu Chukweze na Gerard Moreno wakipata mbili kila mmoja.

 Extra Time

10-BORA USAJILI WENYE MAFANIKIO MSIMU HUU

LONDON, England

USAJILI wa wachezaji ni biashara isyo na uhalika wa mafanikio. Si tu suala la kipaji, lakini kuna mambo mengi ambayo yanawenza kufanya usajili wa mchezaji kuwa na mafanikio kwa klubu au la.

Huku fedha nyingi zikiwa zinatumika kwenye mchezo huo siku hizi, ni rahisi kufanya makosa katika uhamisho wake. Skauti ya uhakika inatakiwa ili kupata mchezaji ambaye atafiti kwenye mahitaji.

Hapa tunaangali 10-bora ya usajili uliokuwa na mafanikio chanya kwa timu zao msimu huu...

#10. AARON WAN-BISSAKA | MANCHESTER UNITED

Uamuzi ya Manchester United kulipa pauni milioni 45 kwa Crystal Palace kwa Aaron Wan-Bissaka yaliibua minong'ono. Wan-Bissaka ali-furahia msimu akiwa pale Palace hapo kabla. Hivyo, maswali yaliibuka kwamba huenda United imelipa fedha kwa mchezaji ambaye pengine aling'a rwa msimu mmoja tu.

Mmoja wa walini bora kwenye Ligi Kuu ya England, Wan-Bissaka ameweza kuhimili vizuri safu ya ulinzi wa kulia ya United. Uwezo wake wa kubaba ni kitu kizuri, na si mawinga wengi waliweza kumshinda wakiwa moja dhidi ya mmoja. Mchezaji huyu mwene umri wa miaka 22 ameimearika na kuwa na uwezo mzuri mmoja wa kubaba na ni mlinzi wa kulia aliyekamilika.

Ingawa bado hajaichezea timu ya Taifa ya England, haina shaka yoyote ni suala la muda tu kuitwa kwenye kikosi hicho kinachonolewa na kocha, Gareth Southgate. Msimu huu, amecheza mechi 38 katika mashindano yote kwa 'Mashetani Wekundu' hao akitoa pasi za mwisho nne.

#9. ERLING HAALAND | BORUSSIA DORTMUND

Moja ya usajili bora msimu huu. Erling Braut Haaland alijunga na Borussia Dortmund Januari mwingi huu kutoka Red Bull Salzburg kwa ada ya pauni milioni 17. Mchezaji huyu mwene kipaji cha aina yake tarayi ameonyesha thamani yake kwenye Ligi Kuu ya Ujeruman, Bundesliga, akifungwa mara kwa mara kwa mimbizi hao.

Akiwa amekataa uhamisho wa kwenda Manchester United, uamuzi wa Haaland kwenda Ujeruman unaonekana kama ulikuwa na mafanikio makubwa zaidi kwake. Mchezaji huyu mwene umri wa miaka 19, amefunga mabao 16 katika mechi 18 alizocheza pale Dortmund.

Raia huyu wa Norway msimu huu umekuwa mwene mafanikio kwake. Kwa pande zote

mbili Dortmund na Salzburg amecheza jumla ya mechi 40 katika mashindano yote, akifunga mara 44 na kutoa pasi za mwisho sita.

#8 BRUNO FERNANDES | MANCHESTER UNITED

Bruno Fernandes aliwasili pale Manchester akitokea Sporting Lisbon Januari kwa ada ya pauni milioni 47 na tarayi ameonyesha kipaji cha aina yake tarayi ameonyesha thamani yake kwenye Ligi Kuu ya Ujeruman, Bundesliga, akifungwa mara kwa mara kwa mimbizi hao.

Kiungo huyu amekuwa nguzo muhimu zaidi tangu ajunge na klubu hiyo, kwani alichukuta muda mfupi sana kuizoea lighi hiyo. Fernandes ameonyesha kwango cha kuvutia zaidi kwa kikosi cha United. Kiungo mbunifu, anayejiamini na ambaye 'ameifufua' timu kuwa na mtazamo tofauti kabisa.

Mechi 10 la ligi alizocheza klubu hiyo,

raia huyu wa Ureno amefunga mabao saba na kutoa pasi za mwisho sita.

Upatina wake na Paul Pogba kwenye safu ya kiungo umekuwa na manufaa makubwa zaidi, na wengi wanatarajia kwamba mengi zaidi yanakuja kutoka kwa mchezaji huyu mwene umri wa miaka 25. Wengi wamekuwa wakimlinganisha na Eric Cantona.

#7. MATTHIJS DE LIGT | JUVENTUS

Matthijs de Ligt alikataa uhamisho wa kwenya Paris Saint-Germain, Manchester United na Barcelona ili asajiliwe kule Juventus kipindi cha majira ya joto. Miamba hao wa Italia walilipa Ajak pauni milioni 67.5 kwa ajili ya kupata saini yake, na kumfanya kuwa mmoja wa walinyingi kwa klubu hiyo.

#6. MAURO ICARDI | PARIS SAINT-GERMAIN

Mauro Icardi aliamua kumaliza mahusiano yake ya utata kule Inter Milan kwa kwenda kujinga na Paris Saint-Germain, awali aktiu kwa mkoopo. Miamba hao wa Ufaransa walakipaa pauni milioni 45 Mei mwaka huu ili kumsajili moja kwa moja.

Rekodi ya ufungaji mabao ya Icardi inazun-

jina la kwanza kwenye kikosi cha kwanza cha kocha Maurizio Sarri. Beki huyu mwene umri wa miaka 20, ametengeneza upatina mzuri zaidi na mkongwe Leonardo Bonucci.

De Ligt amecheza mechi 33 katika mashindano yote kwa Juventus msimu huu, akifunga mabao matatu. Anaongoza kwa kuokaa hatari nyngi kwa klubu hiyo.

#5. ROMELU LUKAKU | INTER MILAN

Romelu Lukaku ndiye mtu aliyerithi mikoba ya Mauro Icardi pale Inter Milan. Na amekuwa na kwango cha kuvutia sana kwa mimbizi hao wa Italia ni rahisi kusema kwamba, Icardi penge lake halijaoekana.

Raia huyu wa Ubelgiji alijunga na Inter Milan akitokea Manchester United kwa ada ya pauni milioni 74. Amekuwa mfungaji nguzo wa klabu hiyo na mifumo wa kocha, Antonio Conte

gumza yenye. Raia huyu wa Argentina amefunga mabao 124 katika mechi 219 alizocheza Inter Milan, pia alikuwa nahodha kwa muda mfupi. Hata hivyo, nje ya uwanja amekuwa mtaa.

Mchezaji huyu mwene umri wa miaka 27, amechukuta mikoba ya Edinson Cavani kwenye safu ya ushambuliaji ya PSG, aktiongoza vizuri. Katika mechi 31 kwa klubu hiyo, mchezaji huyu wa zamani wa Sampdoria amefunga mabao 20 na kutoa pasi za mwisho mibilii.

#4. FERLAND MENDY | REAL MADRID

Real Madrid wanajaribu kuziba pengo la gwiji Marcelo kwa muda sasa. Wakawapa nafasi wahimu wa akademini ya vijana, Achraf Hakimi na Sergi Reguilón, ambao wameshindwa kuonyesha viwango yao kwa nafasi ya mlinzi wa kushoto kwa klubu hiyo.

Los Blancos hao waliama kutumia kiasi cha pauni milioni 43 kumleta Ferland Mendy kutoka Lyon. Mendy ameonyesha kwango cha kuvutia kwa safu ya ulinzi ya kushoto pale Real Madrid msimu huu.

Raia huyu wa Ufaransa amekuwa akibadilishana vizuri na Marcelo msimu huu. Katika mechi 28 alizocheza kwenye mashindano yote klabuni hapo, mchezaji huyu mwene umri wa miaka 25, ametoo pasi za mwisho mibilii.

#3. WISSAM BEN YEDDER | AS MONACO

Mmoja wa wachezaji anayechukuliwa poa sana duniani, Wissam Ben Yedder amekuwa kwenye kuvutia sana kwa miamba hao wa Ligue 1, akiva kileleni mwa wanaongoza kufunga mabao katika ligi pamoa na Kylian Mbappé.

Mshambuliaji huyu wa zamani wa Toulouse mwene umri wa miaka 29, awali alikuwa akibushishwa na mpango wa kwenda Manchester United klabu ya kuhamia Monaco na hadi sasa amecheza mechi 31 katika mashindano yote, akifunga mabao 19 na kutoa pasi za mwisho nne.

#2. CHRISTOPHER NKUNKU | RB LEIPZIG

Paris Saint-Germain bila shaka yoyote imekuwa na wahitimoo wazuri kutoka kwenye akademini yao, lakini inaonekana kuzinuifaisha zaidi klubu nyinyo tofauti na miamba hao wa Ufaransa.

Christopher Nkunku ni mmoja wa wachezaji hao. Alihamia RB Leipzig kutoka PSG kwa ada ya pauni milioni 12, na amekuwa mmoja wa wanatoengeneza mabao kwenye Ligi Kuu ya Ujeruman, Bundesliga, msimu huu.

Mchezaji huyu wa timu ya Taifa ya Ufaransa chini ya umri wa miaka 21, amekuwa akicheza mra kwa mra kwa kikosi hicho cha kocha, Julian Nagelsmann, akicheza katika sehemu tofauti tofauti. Amekuwa akicheza kama winga, kiungo wa kat, mshambuliaji pamoa na winga wa kushoto kwa kikosi hicho cha Ujeruman msimu huu.

Mchezaji huyu mwene umri wa miaka 22, amecheza mechi 42 katika mashindano yote kwa klubu hiyo, akifunga matano na kutoa pasi za mwisho i3.

#1. BENJMIN PAVARD | BAYERN MUNICH

Benjamin Pavard alijunga na Bayern Munich kutoka Stuttgart kwa ada ya uhamisho ya pauni milioni 31. Dili hili likilibaliwa Januari mwaka 2019, kuhu Pavard akijuungu na klubu hiyo kipindi cha majira ya joto.

Amekuwa na kwango cha kuvutia kwenye safu ya ulinzi ya Bayern. Kutokana na majera ya mlinzi wa kat, Lucas Hernandez na Niklas Sule kwa kipindi kirefu cha msimu huu, Mfaransa huyu amecheza mechi nyngi zaidi kwa Bavaria hao.

Akiwa na uwezo wa kuchea nafasi ya beki wa kulia pamoa na mlinzi wa kat, nyota huyu wa zamani wa Lille amekuwa mtu mifumo kwa kikosi cha Hansi Flick. Mchezaji huyu mwene umri wa miaka 24, amecheza mechi 48 katika mashindano yote kwa klubu hiyo, akifunga mabao manne na kutoa pasi za mwisho sita.

“**Nukuu**

Xavi atakuwa kocha wa Barca karibuni au baadaye, lakini kwa sasa hatutafuti kocha tupo na Quique Setien.” **Rais wa Barcelona, Josep Maria Bartomeu.**

“Hapana, hapana. Sihisi hivyo. Najihisi tu ni mtu mwene bahati kuwa hapa na wachezaji kila siku. Kuwa na klubu, ndilo jambo ninataliona kuwa na bahati na ndio maana nafurahia hilo kila siku. Kwa sababu siku moja hali hiyo itamalizika, kama ambavyo ilishawahili kutokeea,” **Kocha wa Real Madrid, Zinedine Zidane, akisitsita yeeye si “special one” baada ya kuibebesha timu hiyo ubingwa wa LaLiga.**

“Kwa sasa fahari yetu kwa Barca, tunatakiwa kuelekeza akili yetu kwenye kombe ambalo tunaweza kulipigania, ambalo ni Ligii ya Mabingwa Ulaya, kwenye Ligii [Ligi Kuu] unatakiwa kuijiangalia weewe mwenyewe - tuliliachia litukimbiwe wenye,” **Mshambuliaji wa Barca, Luis Suarez**

Kiungo mshambuliaji wa Simba, Claotus Chama, akijari-bu kuwalamba chenga mabeki wa Yanga, pamoja na kipa wake Mechata Mnata, kwenye mechi ya robo fainali ya Kombe la FA kwenye Uwanja wa Taifa Simba, ikishinda 4-1 Julai 12, mwaka huu.

PICHA: MAK-TABA

SIMBA ILIVYOZIKOSESCHA YANGA, AZAM KIMATAIFA

Na Adam Fungamwango

KWA mara ya kwanza baada ya miaka mingi, timu za Azam na Yanga hazitoi-wakilisha nchi kwenye michuano ya kimataifa kwa pamoja, kuto-kana na kukosa nafasi ya uwakilishi kwenye Ligi ya Mabingwa Afrika na Kombe la Shirikisho.

Kwa miaka mingi sasa, Simba, Yanga na Azam zimekuwa mbili kati ya hizo zikiwakilisha nchi kwenye michuano hiyo, tangu Azam ilipoanza kucheza Ligi Kuu msimu wa 2008/09 na moja kati ya timu hizo ndiyo inakosa nafasi hizo.

Msimu ujao utashuhudiwa timu za Yanga na Azam zikiwa nje ya michuano ya Ligi ya Mabingwa Afrika na Kombe la Shirikisho na Simba pekee kati hizo tatu ndiye atakayewakilisha nchi kwenye michuano ya Ligi ya Mabingwa.

Sababu kubwa kwa Yanga na

Azam kukosa michuano ya kimataifa msimu ujao ni timu ya Simba.

Simba imetwaa ubingwa wa Tanzania Bara kama misimu miwili iliopita, lakini safari hii haijatolewa kwenye hatua za awali kama misimu iliopita iliyotolewa dhidi ya Green Warrios na Mashujaa kwenye Kombe la FA, badala yake imekoma mwanzo mwisho.

Hii ilikuwa ndiyo fursa pekee kwa timu za Yanga na Azam mmoja wapo kupata walau nafasi ya kuwalilishi kimataifa. Badala yake zote mbili msimu huu zimekosa. Kwa sababu gani? Ni kwamba timu hizo zimepitia njia ngumu. Njia yenye msitu mnene wenye simba mkali.

Tofauti na timu ya Namungo FC ambayo imepata bahati ya mtende kwa kupata tiketi ya kucheza michuano ya Kombe la Shirikisho Afrika kabla hata ya kucheza fainali ambayo itapigwa kwenye Uwanja wa Nelson Mandela mjini Sumbawanga mkoani Rukwa kati yake na Simba.

Namungo kwa upande wake imepata njia nyepesi ambayo haikuwa na vikwazo vingi. Njia ya lami, njini

na pia kuna taa.

Huenda hata Yanga na Azam zinge-pita njia iliyopita Namungo, moja wapo saa hizi nayo iko fainali.

Tatizo timu hizo zote zimekutana na Simba. Zimetolewa na Simba. Azam ilianza kupata mkosi baada ya Kagera Sugar kufungwa mabao 2-1 dhidi ya Yanga.

Kilichotokea ni kwamba Simba iliuchukulia mchezo wake dhidi ya Azam kwa uzito mkubwa kwa sababu tu ya kwenda kulipa kisasi kwa Yanga. Huenda ingekuwa vinginevyo kama Kagera Sugar ingeshinda. Ukweli ukabaki pale pale kuwa Azam ilipita njia au anga ngumu za simba.

Yanga nayo baada ya kuifunga Simba bao 1-0 kwenye mechi ya mzunguko wa pili ilikuwa ni kama imejichongea. Simba ilione kana kuwa kutafuta nafasi hiyo adhimu kwa ajili ya kulipiza kisasi na si kushiriki michuano ya Kombe la Shirikisho kwa sababu tayari tiketi ya Ligi ya Mabingwa ilikuwa nayo. Yanga nayo ikawa ni kama imeingia kwenye mtego ule ule wa kupita njia ya simba aliye kwa amejeruhiwa, anayesubiri kulipa kisasi.

Hivi ndivyo Yanga na Azam zilipo-jichanganya na kupita njia yenye simba...

AZAM 0-2 SIMBA

Azam ambayo msimu ujao michuano ya kimataifa itayasikia kwenye 'bomba', ilianza safari yake ya Kombe la FA kwenye raundi ya tatu kwa kucheza dhidi ya African Lyon na kupata ushindi wa mabao 4-1 kwa

mikwaju ya penaltı, baada ya kuto-kata sare ya bao 1-1 kwa dakika zote 90.

Baada ya hapo ilitinga raundi ya nne na kucheza dhidi ya Friends Ranger ya Manzese. Kwenye mechi hiyo ilitoa kipigo kizito cha mabao 6-0 dhidi ya Friends Ranger na kufanikiwa kutinga raundi ya tano ambapo ilikutana na Ihefu ya Mbeya.

Kwenye mechi hiyo, timu zote zilitoka sare ya bila kufungana, lakini Azam ilishinda kwa mikwaju 5-4 ya penaltı na kufanikiwa kufika robo fainali ya michuano hiyo. Shughuli pevu kwao ilikuwa ni kwenye hatua hiyo, kwani ilikutana na Simba na kupata kipigo cha mabao 2-0, ikawa ndiyo mwisho wao wa safari ya kwenda kucheza mechi ya kimataifa, kombe la Shirikisho Afrika.

YANGA 1-4 SIMBA

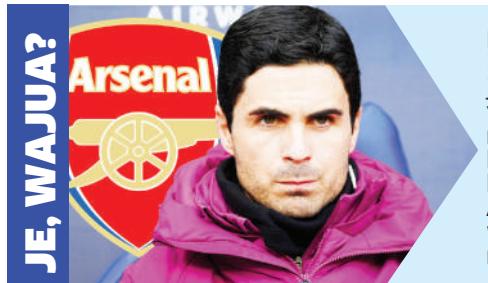
Yanga, baada ya kukosa ubingwa, nguvu yao ilihamishia kwenye michuano hii. Kwa bahati mbaya sana ilipitia njia ambayo ina Simba.

Yanga ilianza michuano hiyo kwa kuitungia Iringa United kwa mabao 4-0, baada ya hapo ikapangwa kucheza dhidi ya Prisons na kwenye mechi hiyo, Yanga ilishinda mabao 2-0.

Baada ya hapo, ikapata nafasi ya kucheza na timu iliyokuwa Daraja la Kwanza Tanzania Bara, lakini kwa sasa imepanda Ligi Kuu, Gwambina FC.

Kwenye mechi hiyo Yanga ilishinda bao 1-0 na kukata tiketi ya kwendwa kucheza mechi ya robo fainali dhidi ya Kagera Sugar. Ni mechi ambayo Yanga ilishinda mabao 2-1 na moja kwa moja ikapata nafasi ya kucheza dhidi ya Simba.

Ni mechi ambayo ilikuwa chungu kwa Yanga, ilipokosa nafasi ya uwakilishi wa michuano ya kimataifa kwa kuchapwa mabao 4-1.

JE, WAJUA?

KIPIGO cha mabao 2-0, Arsenal ilichokitoa kwa Manchester City juzi, kinafanya kuweka rekodi ya kutinga fainali ya Kombe la FA mara 21, huku ikiwa inaongoza kuutwaa ubingwa huo zaidi kwa kuubeba mara 13. Kadhalika, Arsenal imewatoa mabingwa watetezi wa Kombe la FA katika mara zote sita ilizokutana nao.

DC aeleza sababu kutotia nia ubunge

Na Mwandishi Wetu,
CHEMBA

MKUU wa Wilaya ya Kilolo, Mkoani Iringa, Asia Abdallah, amesema ameshindwa kutia nia ya kugombea ubunge wa Viti Maalum Mkoa wa Dodoma kutokana na kuhitaji kuendelea kumsaidia Rais John Magufuli, katika wilaya hiyo.

Kauli hiyo aliitoa mwishoni mwa wiki katika Maulidi iliyofanyika katika Kijiji cha Magadi, wilayani Chemba, ikiwa ni siku mbili baada ya kuhitishwa kwa uchuku-

aji na urejeshaji wa formu kwa watia nia wa ubunge, udiwani na uwakilishi kupitia Chama cha Mapinduzi (CCM). Alisema alikuwa na mpango wa kutia nia hiyo, lakini ameshindwa kutokana na kutii maneno ya rais kwa kuwa bado anamulitaji kuendelea kumsaidia kwenye majukumu ambayo atahitaji amsaidie.

"Katika vitabu nya dini mnatambua turmelekezwa kutii mamlaka, hivyo nimetii mamlaka ya uteuzi wangu, mimi ni nani mpaka niwe na kiburi mbele ya kiongozi wangu nisitii mamlaka," alisema Abdallah.

Akizungumza na waumini wa dini ya Kiislamu katika Maulidi hayo, Mkuu huyo alisema hatua kali zitaendelea kuchukuliwa kwa wazazi wasiopoleka shule watoto ili wilaya iendelee kupata kinazi chenye wasomi.

"Hakuna kisingizio chochote cha kutokumpeleka mtoto shule kwa kuwa serikali imeondoa vikwazo vytote ikwamo ada na michango mingine na serikali kila mwezi inatumia zaidi ya Sh. bilioni 23 kwa ajili ya watoto wetu wapate elimu bila malipo, zamani sisi tulikuwa tunasoma tunajilipia ada," alisema Abdallah.

Aliwataka viongozi wa dini wa wilaya hizo kuhamasisha wananchi kujitezea kwa wingi kwenda kupiga kura kuchagua viongozi watakaowaletea maendeleo chanya akiwamo Rais Magufuli.

Alisema katika historia Chemba na Kondoa kuna tazito la watu kutokujitezea kwenda kupiga kura wakati ni haki yao ya kimsingi kitiba.

Naye, Mwalimu wa Madrasa, Aisha Mohamed, aliwataka wazazi kuwalea watoto wao katika maadili mema ili kuwa na kizazi chenye utii siku za mbeleni.

Kamanda wa Polisi Mkoa wa Dodoma, Gilles Muroto, akiwaonesha waandishi wa habari (hawapo pichani), masanduku mawili yenye ujazo wa kilogramu 35 yanayosadikiwa kuwa na dawa za kulevy aina ya bangi yaliyokamatwa katika Kijiji cha Mbande, wilaya ya Kongwa yakisafirishwa kutoka Dodoma kwenda Tanga, jana

PICHA: PETER MKWAVILA

Maduka pembejeo yafungwa kukiuka uendeshaji

Na Augusta Njoji, DODOMA

BARAZA la Veterinari nchini limeyafunga baadhi ya maduka ya wafanyakishara wa pembejeo za kilimo na mifugo jijini Dodoma, baada ya kubaini ukiukwaji wa uendeshaji wa maduka hayo.

Maduka hayo yalifungwa jana baada ya kubainika upungufu kadhaa ikiwamo kuendeshwa na watu wasio na taaluma.

Akizungumza katika ukaguzi huo, Msajili wa Baraza hilo, Dk. Bedan Masuruli, alisema baraza hilo lililazimika kuchukua hatua ya kufunga baadhi ya maduka kutokana na kukiuka kanuni na sheria za utoaji huduma.

Alisema huduma za dawa zinatakiwa kutolewa na wataalam ambao ndio watatoa dawa sahihi na inayokidhi viwango vya kumsaidia mfugaji.

"Wataalam wote wa afya ya wanyama wanatakiwa kuhuwisha majina

yao katika daftari la usajili, katika operesheni hii Baraza pia linahakikisha huduma zinazotolewa zinakidhi viwango utoaji wa dawa sahihi, na chanjo iuzwe kwa bei elekezi iliyotolewa na Wizara ya Mifugo na Uvuvi," alisema.

Nao, baadhi ya wafanyakishara ambao hawajafungiwa maduka yao, walishauri wenza kuhakikisha wana-zingatia sheria na taratibu zilizowekwa na serikali ili kutoa huduma bora.

Mkandarasi apewa siku 14 kukamilisha nyumba za RC, DC

Na Augusta Njoji, CHAMWINO

MKUU wa Mkoa wa Dodoma, Dk. Binilith Mahenge, ametoa siku 14 kwa mkandarasi wa mradi wa ujenzi wa nyumba ya Mkuu wa Wilaya ya Dodoma na ukarabati wa nyumba ya Mkuu wa mkoa huo kukamilika ili viongozi hao wahamie kwenye makazi yao.

Agizo hilo alilitoa jana jijini hapa akiwa katika ziara yake ya kikazi ya kukagu maendeleo ya ujenzi huo ambao unasi-mamiwa na Ofisi ya Katibu Tawala wa mkoa huo kwa kushirikiana na Ofisi ya Rais, Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa (TAMISEMI).

Alisema ujenzi wa nyumba ya Mkuu wa wilaya hiyo umeanza muda mrefu na fedha zimeshatolewa tangu mwaka 2018 na ujenzi umeanza mwaka 2019, lakini hadi sasa bado haujakamilika.

"Nimekagua karibu mara tatu na nimeagiza yale yale na muda wa mwisho walioahidi kukamilisha ni Mei 7, mwaka huu, lakini miezi miwili sasa imeisha bila kukamilisha, kwasababu kazi zilizobaki ni kidogo nimeelekeza zikamilike ndani ya siku 14, walitaka muda zaidi, lakini nimekataa, walishapewa fedha zote, wali-takiwa wajaze nguvu kazi ili kukamilisha na kumpokea Mkuu wa wilaya anayekuja, nitaongea na Mkuu wa Kikosi wa Suma JKT ili kufanya kazi haraka," alisema.

Kuhusu ukarabati wa nyumba ya Mkuu wa mkoa, Dk. Mahenge alisema anaishi kwenye nyumba ya Jeshi la Magereza kutokana na aliyopaswa kuishi kufanyiwa ukarabati na kuwataka kukamilisha haraka kwa kuwa Kamishna wa jeshi hilo anahitaji nyumba hiyo.

"Hapa wananiambia ukarabati utakamiliha hadi Agosti 15, mwaka huu, nimekataa nimewapa siku 14 tu, wakamilishe. Nilichobaini katika ziara yangu ni kasi isiyoendana na muda kwenye utekelezaji wa miradi hii, na inatokana na nguvu kazi ndogo," alisema. Alisema nyumba hiyo kiasi cha Sh. milioni 300 kimetolewa kwa ajili ya ukarabati mkandarasi alipaswa kujipanga kukamilisha kwa muda uliopangwa kwa mujibu wa mkataba.

"Mkandarasi aliyopewa ni wa Wizara ya Ujenzi alipaswa kufanya kwa muda uliopangwa, fedha aliyopewa si kidogo," alisema.

Akizungumzia ujenzi wa nyumba ya Katibu Tawala wa Wilaya ya Chamwino, alisema "ujenzi wa nyumba yake ni matokeo ya kubana matumizi nyumba ya Mkuu wa Wilaya ya Dodoma na Katibu Tawala wa Wilaya ya Chemba na Kiwango Kilichobaki tukaamua kujenga nyumba hiyo nimekagua, lakini nimebaini kasi ya ujenzi ipo chini, nimeagiza waongeze kasi ili jengo likamilike na Katibu Tawala aanze kuishi." Aliwataka makandarasi ambao wamepewa fedha kuongeza kasi ya utekelezaji wa miradi hiyo na kuacha kutumia nguvu kazi ndogo hali inayochlewesha miradi.

Katika Hospitali ya Uhuru, Dk. Mahenge alisema ujenzi wake una gharimu Sh. bilioni 3.9 na tayari zaidi ya Sh. bilioni tatu zimelipwa.

"Kwenye hospitali ya Uhuru ujenzi unaenda vizuri tazito ni muda, wana-takiwa kukamilisha Agosti 23, mwaka huu, tumesema wakamilishe haraka hospitali ianze kufanya kazi," alisema.

Halmashauri Nyanda za Juu Kusini zaagizwa michango ya Nanenane

Na Nebart Msokwa, MBEYA

HALMASHAURI zote za mikoa ya Kanda ya Nyanda za Juu Kusini, zimeagizwa kuhakikisha zinakanilisha michango ya ushiriki wa sherehe za Maonyesho ya wakulima (Nanenane) katika Kanda hiyo kabla ya kesho saa 10 jioni.

Wakuu wa mikoa ambayo bado halmashauri zake hazijawasilisha michango, wameagizwa kusimamia.

Agizo hilo lilitolewa mwishoni mwa wiki na Mkoo wa Mkoa wa Rukwa, Joachim Wangabo, ambaye alikuwa mwenyekiti wa Kikao cha pili cha maandalizi wa maonyesho hayo katika Ukumbi wa Jeshi la Kujenga Taifa (JKT) kwenye vuvanza wa John Mwakangale jijini Mbeya.

Alitoa agizo hilo baada ya Sekretarieti ya maandalizi ya maonyesho hayo kuzitaja baadhi ya Halmashauri na Sekretarieti za mikoa kuwa hajizakamilisha michango hiyo huku zingine zikidaiwa michango hata ya miaka iliyopita.

Alisema michango hiyo inatakiwa iwasilishwe mapema ili kuiwesheza Sekretarieti ya maandalizi kufanya maandalizi haraka na kufanikisha sherehe hizo.

"Kila Mkoo wa Mkoa anatakiwa kusimamia michango hii ili tufanikisha maonyesho haya ambayo ni muhimu sana, kuna Halmashauri hapa zimetajwa kuwa zinadaiwa michango hata ya mwaka 2018, kila Mkurugenzi atekelze wajibu wake," alisema Wangabo.

Mkoo Mkoa wa Iringa, Ally Happi, aliwataka maofisa kilimo wa mikoa yote kuhakikisha wanawafundisha wakulima kuhusu kilimo bora na kuhakikisha teknolojia zitakazoonekana kwenye maonyesho hayo ziwafikie hata ambaa hawatahudhuria.

Alisema kilimo ni sekaa muhimu kwenye maendeleo ya taifa na mkulima moja mmoja hivyo ni vema wananchi wakawezeshwa kuzalisha kisasa ili kuongeza tija.

Aliwataka maofisa kilimo na sekretarieti za mikoa kuzingatia taratibu katika kuwashindanisha wakulima kwenye maeneo yao ili kuwapata wawakilishi sahihi watakanishiriki kwenye Kanda.

"Mkichagua wawakilishi kwa upendeleo ni lazima mkifika kwenye Kanda mtashindwa, lakini mkizingatia vigezo vya uzalishaji bora ni lazima mtafanikiwa kuwapata washindi ambaa watawakilishi vyema," alisema.

Naye Mkoo wa Mkoa wa Katavi, Mussa Homera, alisema baadhi ya maofisa kilimo huwa wanapokea rushwa kutoka kwa baadhi ya Halmashauri ili wazitangaze kuwa ndizo zimeshinda kwenye maonyesho.

Aliwataka viongozi hao kuacha tabia hiyo mara moja ili washindi watakapatikana wawe halali na waweze kuziwakilisha vyema Halmashauri zao.

Ma-RC watoboa siri kutogombea ubunge

**Na Nebart Msokwa,
MBEYA**

BAADHI ya wakuu wa mikoa ya Kanda ya Nyanda za Juu Kusini, waliokuwa na nia ya kuacha nafasi zao na kwenda kugombea ubunge kwenye majimbo, wameeleza sababu zilizowafanya waachane na mipango hiyo na kusalia kwenye nafasi zao.

Wakizungumza mwishoni mwa wiki wakati wa kikao cha maandalizi ya sherehe za maonyesho ya wakulima (Nanenane) Kanda ya Nyanda za Juu Kusini, jijini Mbeya, waliseema moja ya sababu za kuhirisha kugombea ni kuridhika na nafasi walizoteuliwa kuzitumikia.

Mkoo wa Mkoa wa Rukwa, Joachim Wangabo, alisema aliamua kuridhika na nafasi yake baada ya maelezo ya Rais John Magufuli ya kuwataka waridhike na nafasi zao na wasiwe

na tamaa kama walivyofanya wengine.

Alisema yeye alikuwa anatamani kwenda kugombea ubunge katika Jimbo la Mlele mkoani Rukwa, lakini baada ya kutafakari niliamua kuachana na tamaa hiyo na kuendelea na wadhifa wake.

"Mwaka 2015, niligombea udiwani kwenye Kata ya Lembeni katika wilaya ya Mwanga mkoani Kilimanjaro na nikashinda, nafasi hiyo niliitumikia kwa miezi nane pekee, nikateuliwa kuwa Mkoo wa Wilaya ya Nanyumbu mkoani Mtwarwa, na nafasi hiyo niliitumikia kwa mwaka mmoja na miezi nane nikateuliwa kuwa Mkoo wa Mkoa wa Rukwa," alisema na kuongeza:

"Sasa baada ya kutafakari tamaa yangu ya kwenda kugombea ubunge, niliamua kuacha na kuridhika na nafasi yangu, hivyo nawashauri wateule wenzangu tuache tama, maana mwenye mamlaka na nafasi yako ni yule aliyekuteua na

ukiondoka unamwachia ampe mwengine."

Naye Mkoo wa Mkoa wa Katavi, Mussa Homera, alisema pia alikuwa na mipango ya kwenda kugombea, lakini baada ya kauli ya Rais Magufuli ya kuwatahadharisha wateule wake, aliamua kuachana na nia yake hiyo.

Alisema wananchi wa Jimbo lake (ambalo hakulitaja), waliokuwa wanamuhitaji, lakini kuitokana na kauli ya rais aliamua kuachana na matamano hayo ya wananchi na kuamua kusalia kwenye nafasi yake aliyoteuliwa kuitumikia.

Homera alisema ni vema wateule wa rais wakaendelea kuwatumikia wananchi wa maeneo yao, na kwamba uchapakazi wao utaonekana na wanawenza wakateuliwa kwenye nafasi kubwa zaidi ya zile wanazozumikia kwa sasa.

"Aliyetuteua ana imani na sisi kuwa tunafaa kumsaidia kuwatumikia wananchi kwenye maeneo yetu, sasa mimi

nilipopima kina cha maji nilia-mua kuacha kugombea licha ya wananchi kunihitaji, tuendelee kufanya kazi kwa bidii," alisema Homera.

Hivi karibuni Mkoo wa Mkoa wa Mbeya, Albert Chalamila, alitangaza kupitia vyombo nya habari kuhusu kuhirisha nia ya kwenda kugombea ubunge katika Jimbo la Iringa Mjini kwa kuheshimu maelekezo ya Rais Magufuli ambaye ndiye mteule wake na kubaki kusimamia miradi ya maendeleo.

Kauli hiyo aliirudia akiwa ikulu ya Chamwino jijini Dodoma alipopewa nafasi ya kutoa neno alipopewa nafasi hiyo wakati rais Magufuli alipokuwa anawaapisha baadhi ya viongozi aliowateua wakiwamo wakuu wa mikoa, wakuu wa wilaya, wakurugenzi na makatibu ta-wala.

Alisema Serikali imepeleka miradi mingi mkoani Mbeya, hivyo anatakiwa kusimamia ili itekelezwe kwa ufanisi.

Baadhi ya vijana wanaofanya kazi ya kuchimba mchanga kandokando ya mto, wakiupakia kwenye lori juzi, shughuli ambayo wamezuwa kuifanya kutokana na uharibifu wa mazingira. **PICHA: NEBART MSOKWA.**

Wanahabari Mbeya wapata viongozi wapya

Na Nebart Msokwa, MBEYA

CHAMA cha Wanahabari Mkoaa wa Mbeya (MBPC), kime-pata viongozi wapya ambaa wanatarajiwa kukiongoza chama hicho kwa muda wa miaka mitano kuanzia 2020 mpaka 2025.

Viongozi hao walichaguliwa mwishoni mwa wiki wakati wa Mkutano Mkoo wa Mwaka ambaa ulismamiwa na Mwenyekiti wa Kamati ya Uchaguzi huo, Ezekiel Kamanga, Katibu wake, Esther Macha na Mratibu wa Chama hicho, Yonathan Kosam.

Kamanga alimtangaza Festo Sikagonamo, kuwa mshindi wa nafasi ya unyenekiti kwa kupata

kura 11 akiwashinda Joseph Mwaisango na Fredy Jackson.

Aidha, aliwatangaza, Joseph Mwaisango kuwa Makamu Mwenyekiti Fredy Jackson. Kenny Mwakandyali (Katibu Mkoo) na Lukia Chasanika (Mtunza Hazi-na).

"Nawashukuru wanachama wote mlioshiriki kwenye zoezi hili, uchaguzi ulikuwa huru na wa haki na nawashukuru kwa kuweka imani kwa wanachama wenzetu hawa ili watuongoze kwa miaka mitano, ninachow-aomba ni kuwapa ushirikiano ili tuvuka salama," alisema Kamanga.

Vilevile alisema wajumbe wa Mkutano huo waliwachagua Grace Mwakalinga, Elizabeth

Nyiambe na Bosco Nyambege kuwa wajumbe wa Kamati Kuu kwa miaka mitano ijayo.

Pia alisema wanachama waliwachagua Fredy Jackson, kuwa Mwenyekiti wa Kamati ya Mafunzo, Gabriel Mbwile kuwa Mwenyekiti wa Kamati ya Ujenzi na Miradi na Ezekiel Kamanga kuwa Mwenyekiti wa Kamati ya

nidhamu.

Akizungumza kwa niaba ya viongozi waliochaguliwa, Sikagonamo aliwashukuru wanachama kwa kuendelea kumuamini.

Alisema atahakikisha amashirikiana na wananchama pamoja na viongozi wengine kuhakikisha chama kinapata maendeleo na wanachama wanuifaika na uwanchama wao

pamoja na kuendelea kushawishi wanahabari wengine kujiunga.

"Nawashukuru sana kwa kuta-minni na kutuchagua kuwa viongozi wenu, hiki chama ni cha kwetu sote na ni wajibu wetu kuhakikisha tunashirikiana kuki-jenga, tunaomba mtupe ushirikiano ili tufanikisha jambo hili," alisema Sikagonamo.

Awali Katiba ya MBPC viongozi waliokuwa wanachaguliwa walikuwa wanatakiwa kuki-mikia chama hicho kwa miaka mitatu, lakini baada ya Umoja wa Klubo za wandishi wa Habari nchini (UTPC) kuagiza mabadiliko, vyama wanachama kufanya uchaguzi kila baada ya miaka mitano.

Ndege za kimataifa zaanza kutua Z'bar kwa kishindo

Na Rahma Suleiman, ZANZIBAR

WATALII na abiria kutoka mataifa mbalimbali ni mionganoni mwa wasafiri 80 walioitua juzi katika kiwanja cha kimataifa cha Abeid Amani Karume Zanzibar (AAKIA).

Abiria 80 hao waliingia Zanzibar na Shirika la Ndege la Qatar Air na ndege ya Dreamliner A 787, waliingia visiwani humo baada ya kumpungu kwa ugonjwa wa COVID-19 na Serikali ya Mapinduzi Zanzibar

kufunga rasmi safari za anga.

Abiria hao walitua saa 2:30 juzi wakifua taratibu zote za tahadhabri za kiafya zilizowekwa uwanjani humo.

Akizungumza na wanahabari, Ofisa Uhusiano wa Mamlaka ya Viwanja vya Ndege Zanzibar (ZAA), Mulhati Yussuf Said, alisema, kiwanja kimeanza kupokea ndege kutoka mashirika mbalimbali.

Alisema shirika hilo lisitisisha safiri za anga tangu Aprili 9 mwaka huu baada ya kuibuka kwa ugonjwa wa COVID-19 ulioyakumba mataifa

mbalimbali na baadhi ya safari za anga zimeanza rasmi.

Said alisema kuwasili kwake ndege hiyo, kumeonyesha dalili nzuri kuwa sasa ugonjwa huo unaendelea kupungua na kumekwapo kwa hali ya kuridhika kiafya juu ya janga la corona.

Alisema mashirika mengi ya-naendelea kufanya mawasiliano na kiwanja hicho ili kuanzisha safari za anga na safari.

Hivyo, aliwataka Watanzania walioko nje na ndani ya nchi kuenzia ujumbe kuwa kiwanja cha AA-

KIA kipo salama na wanaendelea kupokea abiria bila ya wasiwi.

Ofisa Uhamiaji Mfawidhi katika kituo cha uhamiaji wa AAKIA, Bakari Mohamed Ameir, alisema wamekuwa na utaratibu bora kwa wagensi wanaoingia katika kiwanja hicho huku wakizingatia usalama zaidi kujiepusha na maradhi.

Ameir aliwataka wageni kuendeleta kutembelea mtando wa Uhamiaji kwa ajili ya kuangalia utaratibu wa kuomba kibali cha kuingia nchini na kuondokana na usumbufo.

Ataka mabadiliko uongozi wa shehia

Na Rahma Suleiman, ZANZIBAR

MKUU wa Wilaya ya Kaskazini 'B', Unguja Rajab Ali Rajab, amewataka masheha kuptitia upya kamati walizoanzisha ili kuimarisha uwajibikaji mionganoni mwa wajumbe wake.

Alisema kuna baadhi ya shehia kumekwapo na tatizo la ushiriki mdogo wa wanakamatii zinapotoka ziara ama shughuli za kijamii hali ambayo inaleta usumbufo kwa serikali inapofanya ufatiliji wa huduma za kijamii

Akizungumza jana katika kikao cha pamoja na masheha hao ofisi kwa Mahonda, Rajab alisema lengo la kuundwa kwa kamati mbalimbali katika shehia ni kuwarahishtia wananchi kupata huduma muhimu kwa wakati sahihi pamoja na kuusaidia uongozi wa shehiya katika majukimu yake ya kila siku

Aliwataka masheha hao kusimamia utaratibu uliowekwa na serikali kwa kuhakikisha rasilimali hasa ardhi na na maeneo ya mabondeni hayavami ni wananchi na kutumiwa kinyume na utaratibu

Kwa upande wao masheha hao walisema kuna tatizo la uelewa kuhusu umuhimu wa kupata vibali vya ujenzi hali ambayo inaleta usumbufo mamlaka husika inapofitisha shughuli za ujenzi kwa wananchi.

Waliiomba ofisi ya mamlaka ya maji wilayani humo kutatua tatizo la kukosekana huduma hiyo kwa wananchi ili kila mmoja aweze kulipia maji hayo bila ya vikwazo.

Amos Malima, Mkazi wa Kijiji cha Vilabwa wilayani Kisarawe mkoani Pwani, akijaza mafuta ya petroli kwa ajili ya kuyauza rejareja kwa waendesha pipipiki maarufu 'Bodaboda' katika mazingira yasiyo salama. **PICHA: MPIGAPICHA WETU**

Asisitiza kujali zaidi amani kuelekea uchaguzi Oktoba

Na Rahma Suleiman, ZANZIBAR

MCHUNGAJI Kiongozi wa Makina ya Kipentekoste Zanzibar (PEFA), Daniel Kwilemba Kwiye, amesilitiza umuhimu wa Watanzania kulinda zaidi amani wakati

huu wa kuelekea kwenye uchaguzi mkuu.

Alitaka jamii kusimamia na kudumisha amani na utulivu katika kipindi hiki na pia kuchagua viongozi watakaowafaa na si wasindikizaji.

Alitoa ushauri huo jana katika

hafla ya kuzinduwa jengo la kanisa hilo liliopo Kisauni, Unguja.

Alisema kuwa katika kipindi cha uchaguzi hujitokeza mambo mengi ambayo mengine husababisha kutokea kwa vurugu.

Aileaza kuwa kipindi hiki jamii inatakiwa kuwa makini na isiruhu-

su matakwa yao yawatawale ili kuepusha migogoro itakayopelea kuvunjikia amani.

Kuhusu kanisa, alisema mbali na kufanya ibada pia limejengwa na litakuwa likihusisha shughuli mbali mbali za kijamii na kuiomba jamii kujitokeza kulitumia.

Aidha, alisema kuwa katika eneo hilo la kanisa kuna shule ambayo inafundisha madili ya Kizanizbari.

Ujenzi wa kanisa hilo unatarajia kutumia milioni 100 hadi kumilika kwake na hadi sasa zitemumia shilingi milioni 48.

Serikali yatoa bil. 20/- kulipa madeni ya korosho

Na Mwandishi Wetu

WAZIRI Mkuu Kassim Majaliwa, amesema Serikali imetua Sh. bilioni 20 za kulipa madeni ya wakulima, wasafirishaji, wapulizaji dawa na waendesa maghala ya korosho.

"Rais Magufuli ametua fedha hizi kwa ajili ya Tandahimba, Masasi, Mtwara na Kibiti kwa ajili ya waliokuwa wamelipwa nusu, waliolipwa kiasi na wasiolipwa kabisa. Fedha hizi zitaanza kulipwa kesho asubuhi," alisema.

Alitoa kauli hiyo jana wakati akizungumza na wanachama wa Chama cha Msingi (AMCOS) cha Matogoro na wakazi wa Tandahimba mkoani Mtwara, alikoenda kuhamasisha maandalizi ya msimu wa ununuzi wa korosho.

Alisema uhakiki uliofanywa kwa wakulima wa Kibiti, Rufiji, Mkuranga, Ruangwa, Liwale, Lindi, Tunduru na wilaya zote za

mkoa wa Mtwara ulibaini kuwa wakulima na watoa huduma wote walikuwa wakidai zaidi ya Sh. bilioni 23.

"Katika hao, Tandahimba wanadai zaidi ya Sh. bilioni 9, Masasi wanadai Sh. bilioni 2.3 na Mtwara Vijijini wanadai Sh. milioni 884. Nyingine ni za Pwani na Lindi," alifanau.

Waziri Mkuu alisema fedha hizo zimetokana na mfumo uliotengenezwa na wanunu ili kumnyonya mkulima katika msimu wa 2018/2019 kwa kununu kilo ya korosho kwa Sh. 1,500 badala ya Sh. 3,000 hali iliyolazim Serikali kuingilia kati na kuamua kuzinunu korosho zote.

Waziri Mkuu alishuhudia Mkurugenzi Mtendaji wa Benki ya Kilimo (TABD), Japhet Justine, akimkabidhi Mkuu wa Mkoa wa Mtwara, Gelasius Byakanwa, hundi ya Sh. 9,050,846,030 ambaye pia aliakabidhi kwa viongozi wa Chama Kikuu cha Ushirika cha Tandahimba na Newala (TANECU) na

AMCOS ya Matogoro.

Awali, Mwenyekiti wa CCM mkoa wa Mtwara, Yusuph Nanila, alimuomba Waziri Mkuu atoe majibu ya lini wakulima wa Tandahimba watalipwa fedha zao, ambazo zimefikia zaidi ya Sh. bilioni 9.

Wakati huohuo, Waziri Mkuu amevitaka Vyama Vikuu yya Ushirika na AMCOS waweke kipaumbele cha kununu mashine ndogo ndogo za kubangulia korosho ili waache mtindo wa kuuza korosho ghafi.

"Ukibangua kilo tatu za korosho yenye maganda, unapata kilo moja ya korosho zilizobanguliwa. Kilo moja ya korosho yenye maganda inauzwa Sh. 2,400 kwa hiyo kilo tatu ni Sh.7,200, lakini ukizibangua, kilo moja inauzwa Sh.25,000. Ninawasihi tunanzisha viwanda vidogo yya kubangua korosho ili tupate fedha zaidi kwenye vyama vya msingi."

Mkuu wa Wilaya ya Kigamboni, Sarah Msafiri, akipanda mti wa kumbukumbu katika Kiwanda cha Lake Cement kinachoalisha Saruji ya Nyati mwishoni mwa wiki, alipotembelea Kiwanda hicho Kigamboni jijini Dar es Salaam. Habari Uk. 9. **PICHA: FRANK MONYO**

Ndikilo ahamasisha lishe bora Pwani

Na Julieth Mkireri, KIBAHA

MKUU wa Mkoa wa Pwani, Evarist Ndikilo, amewataka wakuu wa wilaya za mkoaa huo kusimamia kikamilifu suala la lishe bora katika wilaya zao.

Ndikilo alitoa rai hiyo wakati akifunga kikao cha pilii cha tathmini ya mka taba wa lishe kwa kipindi cha Januari-Juni, 2020, kilichofanyika Julai 16, mjini Kibaha.

Aliwataka viongozi hao wa wilaya kuen-delea kutoa elimu kwa wananchi kuhusua

lishe bora na itakayoambatana na kuhamasisha watoto kupewa chakula wakiwa shulenii.

"Ndugu wajumbe tumeona tatizo la udumavu kitaifa ni asilimia 31 na sisi katika mkoaa wetu tuna asilimia 23 kutokana na hali hii wakuu wa wilaya kwa kushirikiana na wataalamu wa afya tunatakiwa kusisita lishe bora kila mmoja katika eneo lake," alisema Ndikilo.

Alisema baada ya agizo hilo anatarajia kupata matokeo chanya kwa kila mmoja kusimamia katika eneo lake na kuhakiki-

sha asilimia hiyo inapungua pamoja na kuondo idadi ya watoto wenye udumavu inapungua.

Alito wito kwa wazazi wenye watoto shulenii kuwachangia chakula ili wawewe keuepuk tatizo la udumavu kwa kukosa chakula.

Aliipongeza Halmashauri ya Wilaya ya Mkuranga kwa kuvuka malengo ya kiwango kilichowekwa cha viashiria yaa mka taba wa lishe na kuzitaka halmashauri nyingine za mkoaa huo kuiga mfano wa halmashauri hiyo.

W'biashara wanolewa kurahisisha mikopo

Na Mwandishi Wetu

MKURUGENZI Mkuu wa Benki ya Letshego, amewataka wafanya-biashara wadogo nchini kuacha kufanya biashara kimazoea, badala yake wahuishie matakwa ya kitaaluma ili wajije kwenye mazingira mazuri kukopeshwa.

Andrew Tarimo alitoa rai hiyo mwishoni mwa wiki jijini Dar es Salaam alipozungumza kwenye semina iliyo shirikisha wafanyakibashara wanaohudumiwa na benki hiyo.

Alisema kuwa, kama wafanya-biashara hao wakijenga utamaduni wa kutunza kumbukumbu za mauzo ya bidhaa zao pamoja na kufunga hesabu zao kila wamalizapo biashara, watakuwa kwenye mfumo rasmi wa ufanyakibashara na hivyo kuwa na uhakika wa kukopeshka.

Aliwataka kutambua kuwa muda wa kufanya biashara kimazoea umeisha, hivyo wajikite kati ufanayibashara wenye tija, ili wachangie pato la taifa na kuiwezesha nchi kusonga mbele zaidi.

Mkurugenzi Mkuu huyo alisema kwa kutambua nafasi za wafanyakibashara wadogo katika kukuza uchumi wa nchi, benki hiyo imewakea mazingira bora ya kukopeshwa, ikianza kwa kuwaondolea adhabu ya kushindwa kurejesha mikopo.

Alisema kuwa hata wakati ambaa nchi ilikuwa kwenye janga la corona, benki hiyo ilisitishi urejeshwaji wa mikopo ya wajasiriamali kwa muda wa miezi mitatu, hivyo kuwapatia unaafuu zaidi wa kibashara.

"Semina hii na wafanyakibashara hawa tunawaelekeza masuala mbalimbali kuhusiana na biashara, lakini pia tunapata mrejesho kutoka kwao kuhusiana na nini wanataka benki yetu iwasaidie, hivyo sote tunasikilizana na kubadilishana mawazo," alisema.

Mkurugenzi Mkuu huyo aliongeza kuwa kwa sasa biashara zimeanza kurejea kama kawaida baada ya ugonjwa huo kupungua, na benki hiyo imeona ni vema kutunza na baadhi ya wafanyakibashara hao kujadiliana kuhusiana na nini kifanyike, ili kuboresha zaidi huduma za kibenki.

Mwenyekiti wa Bodii ya benki hiyo, Simon Jengo, alibainisha kuwa kama wafanyakibashara hao wakijituma zaidi kwenye biashara zao, watanufaika zaidi na hatua ya nchi kuingia uchumi wa kati.

"Wafanyakibashara mnatakiwa kujuza mbinu za kufanya biashara ili ziwavezeshe kuendeleza biashara zenu zaidi ili kuchangia pato la taifa, mkinufaika nyie na siye kama benki ndiyo tutasonga mbele zaidi," alisema.

Semina hiyo ilihudhuriwa na wamiliiki wa shule, vituo yaa mafuta, wafanyakibashara wadogo, wa kati na wakubwa ambaa pia walitoa maoni yao kuhusiana na nini wanataka benki ifanye kwa ilii wakuze biashara zao.

HABARI KIMATAIFA

600,000 wafariki kwa corona duniani

WASHINGTON, Marekani

IDADI ya vifo kutokana na janga la virusi vya corona ulimwenguni imefikia watu 600,000, hali inayoashiria namna ulimwengu uko mbali na matumaini ya kurejea katika hali ya kawaida.

Shirika la Afya Duniani (WHO) limerekodi takribani maambukizi mapya 260,000 ya virusi vya corona. Hiiyo ni rekodi mpya ya idadi ya juu zaidi ya ugonjwa huo kurekodiwa ulimwenguni kote ndani ya siku moja.

Marekani imetajwa kuongoza katika orodha ya mataifa ambayo yamerekodi maambukizi mengi zaidi, nchi ya Afrika Kusini inashikilia nafasi ya tano miongoni mwa mataifa hayo, ikiwa na maambukizi 350,879.

Mkoa wa Gauteng nchini Afrika Kusini iliyo na miji ya Johannesburg na Pretoria, ndio kitovu kipycha cha mlipuko huo.

Hali inchini Afrika Kusini inatizamwa kama ishara ya changamoto ambayo huenda ikazikumba nchi ambazo zina vifaa haba vya huduma za afya.

Afrika Kusini ndilo taifa la kwanza la barani Afrika kuwa na idadi ya juu zaidi ya maambukizi kiasi cha kuorodheshwa mionganoni mwa nchi zilizoathiriwa sana, ikishika nafasi ya tano baada ya Marekani, Brazil, India na Urusi.

Mkoa wa Gauteng nchini Afrika Kusini iliyo na miji ya Johannesburg na Pretoria, ndio kitovu kipycha cha mlipuko huo.

Robo ya idadi jumla ya raia milioni 57 wa Afrika Kusini ni wakazi wa mko huo, huku wengi wakiishi katika mazingira ya msongamano wa watu.

Wakfu wa Askofu wa zamani, Des-

mond Tutu na ambaye pia ni mshindi wa tuzo ya amani ya Nobel pamoja na mke wake Leah, umeonya kwamba tati zo la Afrika Kusini ni raia wengi kutolilia maanani masharti ya WHO ya kuepusha kusambaa kwa virusi vya corona.

Katika bara la Asia, India imerekodi idadi ya juu zaidi ya maambukizi ya corona ndani ya siku moja yapatako 38,902, hivyo kuifanya idadi ya walioambukizwa kuongezeka na kufikia watu l, 077,618.

Wakati huo huo, China imethibitisha visa vypya 13 vya maambukizi ya virusi vya corona, kaskazini magharibi mwa mji wa Urumqi. Nayo Korea Kusini kwa siku ya pili mfululizo imeripoti maambukizi ya chini ya watu 40.

Alipuko wa virusi hivyo eneo la

Urumqi, ndio mlipuko wa hivi karibuni nchini China, baada ya taifa hilo kuudhibiti usambaaji wa virusi hivyo Machi, mwaka huu.

Idadi ya watu walioambukizwa ulimwenguni kote imefikia watu milioni 14.2. Watu milioni 3.7 mionganoni mwao wakitokea Marekani, zaidi ya milioni mbili kutoka Brazil na zaidi ya milioni moja kutoka India.

Kulingana na takwimu za Chuo Kikuu cha Johns Hopkins, idadi ya watu waliofariki duniani kote kutokana na ugonjwa wa corona ni 601,549.

Marekani inaongozo idadi hiyo ikiwa imerekodi vifo 140, 119, ikifuatwa na Brazil ambayo imerekodi vifo 78,772, Uingereza imerekodi vifo 45,358 na nchini Mexico vifo 38,888. DW

Mpigania haki za Wamarekani weusi afariki

WASHINGTON, Marekani

JOHN Robert Lewis, shujaa wa kupigania haki za kiraia kwa ajili ya Wamarekani Weusi na Mwakilishi wa muda mrefu katika Baraza la Wawakilishi Marekani, amefariki dunia akiwa na umri wa miaka 80.

Mwakilishi huyo maarufu amefariki mwishoni mwa wiki baada ya mwaka mmoja wa kupambana na saratanii iliyokuwa imepevuka.

John Lewis alibuka kuwa mashuhuri kama kiongozi wa kipindi cha sasa aliyeshiriki katika harakati za haki za kiraia miaka ya 1950 na 1960.

Akiwa na umri wa miaka 23, alifanya kazi karibu sana na Mchungaji Martin Luther King, Jr. na alikuwa pekee yuko hai kama mzungumzaji mkuu wakati wa maandamano ya mwaka 1963 mjini Washington ambako King alitoa hotuba yake maarufu "I Have a Dream" (Nina Ndoto).

Wakati wa mkutano huo wa kihistoria, Lewis aliwakumbusha Wamarekani juu ya nguvu za harakati za haki za kiraia.

"Kwa nguvu ya madai yetu, ari yetu, na idadi yetu, tutaondoa ubaguzi katika eneo la Kusini na tutawaunganisha wananchi kwa nguvu za Mungu na demokrasia," alisema Lewis wakati wa uhai wake. VOA

Corona yaua wabunge, 25 waambukizwa

ANTANANARIVO, Madagascar

WABUNGE wawili nchini Madagascar warenefariki kutokana na ugonjwa wa virusi vya corona, huku wabunge wengine 25 wakiambukizwa virusi hivyo, tangu kisa cha kwanza kilipothibitishwa katika kisiwa hicho Machi, mwaka huu.

Hadi jana Madagascar imeripoti wagonywa 5,080 waliothibitishwa kuambukizwa ugonjwa huo, huku vifo vikifikia 37.

Kulingana na taarifa zilizoripotiva na vyombo vya habari, hali ya dharura ya kifaya imetangazwa nchini humo tangu Machi, mwaka huu na mamlaka iliweka amri ya kutotoka nje katika mji mkuu ili

UN yaonya machafuko Afrika ya Kati

BANGUI, Afrika ya Kati

UMOJA wa Mataifa (UN) umetoa wito kwa serikali ya Jamhuri ya Afrika ya Kati na mataifa jirani kuchukua hatua za kupambana na tishio la muda mrefu katika eneo hilo, hasa katika kipindi cha kuelekea uchaguzi mkuu.

Wataalam wa UN wanaohusika na kuchunguza vikwazo vya silaha katika Jamhuri ya Afrika ya Kati walibaini kurudiwa tena kwa mapigano, haswa Kaskazini

Mashariki, yaliyochochewa na kuwasili kwa washambuliaji na silaha kutoka nje ya nchi kuja kuongeza nguvu makundi ya waasi.

Hali hiyo imetokea baada ya kukutwa kwa vitambulisho vya wapiganaji raia wa mataifa ya Tchad na Sudan waliouawa amba ni kutoka kundi liitwalo Kikosi cha Umma kwa ajili ya uzawa mpya wa Jamuhuri ya Afrika ya Kati katika shambulio la Bira Februari, mwaka huu. RFI

kuzuia kusambaa kwa virusi hivyo.

Rais wa Taifa hilo, Andry Rajoelina kwenye taarifa yake alisema: "Naibu mmoja alifariki. Seneta mmoja pia alifariki. Baada ya kufanyiwa vipimo, wabunge 11 walikutwa na corona. Katika bunge la seneti watu 14 wakiwamo maofisa na mawakala wa viongozi hao walipatikana na virusi hivyo". Hata hivyo, Rais Rajoelina hakusema ni lini wabunge hao walifariki na wala hakuwataja majina.

Rajoleina pia alisema kwamba yeye na familia yake warnekuwa wakinywa dawa ya mitishamba ya Covid Organics inayodaiwa kutibu virusi hivyo ambayo ilizinduliwa Aprili, licha ya onyo kutoka kwa Shirika la Afya Duniani (WHO) kwamba hajaidhinishwa kutumika.

"Ni kweli kwamba nimewasiliana na walioambukizwa . Nimeingia katika hospitali zinazowatibu wagonjwa wa corona. Niko salama", alisema Rajoleina na kuongeza:

"Sina virusi vya corona hata kidogo. Sina dalili. Namshukuru Mungu. Nafuata maagizo niliojiweke, lakini zaidi ya yote mimi na wapenzi wangu mke wangu na watoto wangu, tunakunywa na kufuata maagizo ya dawa yetu ya mitishamba"

BBC

ALVES AUNGANA NA MESSI KUIPONDA BARCA

SAO PAULO, Brazil

LIONEL Messi ni "binadamu tu" na anahitaji sapoti kutoka kwa Barcelona kama timu inataku kuwa na mafanikio zaidi, kwa mujibu wa mchezaji mwenzake wa zamani, Dani Alves.

Messi alizungumza kwa hasira Alhamisi baada ya Barca kupoteza kwa kichapo cha mabao 2-1 kutoka kwa Osasuna na Madrid wakawafunga Villarreal 2-1, na kulinwaa taji la LaLiga.

Nyota huyo wa Argentina aliwaonya Barca wanawenza kuondolea na Napoli kwenye Ligi ya Mabingwa Ulaya kama hawataweza kuimarisha kiwango chao na alidai mashabiki tayari "wamepoteza uvumilivu". Dani Alves anafikiri Messi anaelewa vizuri tu ni sehemu gani klubu hiyo inakosea kwa sasa, akiwa amefurahia mafanikio kwa kipindi cha miaka 16 aliyocheza hapo Camp Nou.

"Leo ni mshindi wa asili," alisema nyota huyo wa Brazil akiambia radio Catalunya.

"Hapendi kupoteza. Wakati timu inapopoteza, ni kawaida kwake kuwa na hasira, mara zote anataku kushinda. Kama ilivyokwa upande wangu. Mara zote tunataku kushinda."

Dani Alves ameshinda mataji makubwa 23 pamoja na Messi, ikiwamo mara sita ya ligi na matatu ya Ligi ya Mabingwa Ulaya, wakati akicheza pale Barca.

Sasa mlinzi huyo wa pembeni anayeki-piga pale Sao Paulo anafikiri kikosi cha sasa cha Quique Setien ni kama "timu nyininge" bila ubora wa nyota kama ilivyokuwa kipindi chao.

"Kile kinachoonekana kwa Barca hii ni kukosa utambulisho wake kama ilivyokuwa enzi za Ronaldinho au Barca yetu," alisema.

Cazorla aondoka rasmi LaLiga

VILLARREAL, Hispania

VILLARREAL imethibitisha Santi Cazorla ataondoka klubo hiyo ya LaLiga baada ya mchezo wa jana Jumapili dhidi ya Elbar.

Cazorla alikuwa na mchango mkubwa kwa timu hiyo tangu alivyorudi kuichezea kwa mara ya tatu wakati akirejea dimbani mwaka 2018 baada ya kuumia vibaya kisigino cha mguu.

Kiungo huyo mshambuliaji mwenye umri wa miaka 35, ambaye hakacheza soka kwa siku 636, baada ya kurudi uwanjani amefunga mabao 11 na kutoa pasi za mwisho tisa msimu huu.

Cazorla jana Jumapili alicheza mchezo wake wa mwisho kwenye ligi hiyo, huku akiwa anahusishwa na mpango wa kwenda klubo ya Al Sadd ya Qatar - inayonolewa na nahodha wa zamani wa Barcelona, Xavi.

Pia imeripotiva kwamba, Cazorla anaweza kwenda kwenye benchi la ukocha katika klubo yake ya zamani ya Arsenal, lakini uwezekano wa kwenda Qatar unaonekana kuwa mkubwa zaidi kwa mchezaji huyo ambaye mwaka jana aliitwa kwenye kikosi cha timu ya Taifa ya Hispania.

Cazorla alijambia Televisiuni ya Villarreal: "Villarreal imenipa kila kitu. Wakati nilipokuwa na umri wa miaka 18, walini ujasiri kwa kuniamini.

Simeone: Hakutakuwa na maajabu usajili Atletico

MADRID, Hispania

DIEGO Simeone ana mtazamo wazi kabisa namna Atletico Madrid wanavyowenza kufanya katika dirisha la usajili linalokuja.

Atleti ni kama hawana uwezo wa kupigania taji lolote msimu huu, lakini wanauhakika wa kumaliza kwenye nne bora katika msimamo wa Ligi Kuu ya Hispania, LaLiga na maana yake watafuzu kucheba Ligi ya Mabingwa Ulaya msimu ujao.

Wakati Simeone hatarajiki kufanya usajili mkubwa kuelekea msimu wa 2020-21 kutokana na

athari ya mlipuko wa virusi vya corona, tayati anajua nini kipyta ana-chokitaka kuongeza hapo kwene dimba la Wanda Metropolitano.

"Tunaendelea kuzungumza na Miguel (Angel Gil, Ofisa Mtendaji Mkuu) na Andrea (Berta, Mkuru-genzi wa michezo) kuhusu nini tunachohitaji na matarajio tuliyonayo," alisema Simeone.

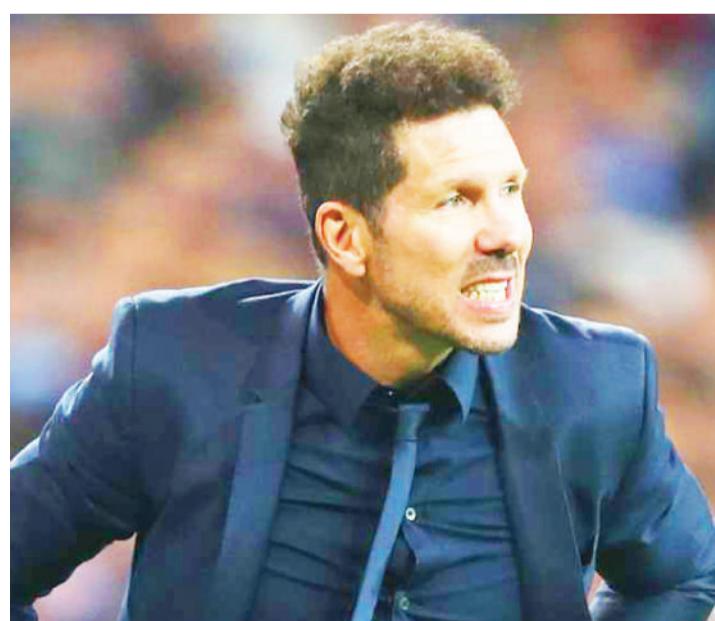
"Tuko wazi kabisa kuhusu kile tunachotafuta. Tuna timu inayouka, watu wapya ambao wata-takiwa kuwa hapa msimu ujao.

"Katika dirisha la usajili, tuna uhakika hakutakuwa na usajili

mkubwa, hivyo tutaangalia wapi kwa kujiimarisha zaidi kwa ajili ya kupambana kwenye mashindano yote msimu ujao."

Atleti hawajafungwa katika mechi 17 kwenye mashindano yote na wameshinda michezo saba kati ya 10 tangu LaLiga ili-porudi Juni, mwaka huu.

Pia wamefuzu hatua ya robo fainali ya Ligi ya Mabingwa Ulaya na watacheza dhidi ya RB Leipzig, baada ya jana Jumapili kumaliza msimu wa LaLiga kwa kucheba michezo wa mwisho dhidi ya Real Sociedad.

HABARI MICHEZO

Guardiola abwatukia nyota wake Man City

LONDON, England

PEP Guardiola anajua "hahitaji akili kubwa" kutambua kwamba Manchester City lazima iimarike ili iweze kuiondoa Real Madrid kwenye Ligi ya Mabingwa Ulaya.

City ilianza wiki hii kwa ushindi wa ru-faa yao baada ya Makahama ya Usuluhishi wa Michezo (CAS), kuwafutia adhabu ya kufungiwa kushiriki mashindano ya Ulaya kwa miaka miwili walijopewa na UEFA, kutohana na kuvunja sheria ya haki ya usawa kwenye matumizi ya fedha za usajili wa wachezaji.

Dimbani habari ilikuwa tofauti, kwani Guardiola alishutumu kiwango cha wachezaji wake wakati wakipokea kipigo cha mabao 2-0 kwenye mchezo wa nusu fainali ya Kombe la FA kutoka kwa Arsenal.

Licha ya kushinda taji la EFL Machi, City inakabiliwa na kibarua cha kuiondoa Madrid kwenye Ligi ya Mabingwa Ulaya hatua ya 16.

Katika mchezo wa kwanza, City waliibuka na ushindi wa mabao 2-1, hivyo wanahitaji ushindi kwenye mchezo wa pili ili kufuzu robo fainali wakati watakapokutana na Madrid Agost 7, mwaka huu.

Mshindi wa mchezo huo atafuzu robo fainali ambapo atakutana kati ya Juventus au Lyon.

"Sitakiwi kuwaambia. Wanajua, nini kinatakiwa kwa sasa," alisema Guardiola, ambae pia alibainisha wachezaji wake walistahili kufungwa, wakati wakiibuka na ushindi wa 2-1 katikati ya wiki dhidi ya Bournemouth waliopo kwenye hatari ya kushuka daraja.

"Tunajua ubora tunatakiwa kuwa nao tukiwa kwenye hatua hii. Hailitaji akili kubwa kuja kwamba tunahitaji kuiamrika wakati tunakwenda kuwavaa Madrid, kwani bila hivyo hatutawezwa kufuzu."

KOCHA MILAN AMTULIZA MZUKA IBRAHIMOVIC

MILAN, Italia

STEFANO Pioli amesema alihitaji kumtuliza Zlatan Ibrahimovic baada ya nyota huyo wa Milan kuonekana amekasirika wakati akitolewa nje kwenye mchezo dhidi ya Bologna.

Ibrahimovic alitoa pasi ya mwisho kabla ya kutolewa nje wakati Milan wakibuka na ushindi wa 5-1 kwenye mchezo huo wa Ligi Kuu ya Italia, Serie A, pale katika dimba la San Siro, Jumamosi.

Mchezaji huyo mwene umri wa mia-ka 38, alionekana kukasirika wakati akitolewa nje, lakini kocha Pioli amesema aliweza kumtuliza Ibrahimovic.

"Alisema kitu fulani, lakini kiukweli si-kuelewa. Ni kawaida," alisema akiambia DAZN. "Nilitakiwa kumtuliza, kwani na-jua kila mmoja anatakiwa kuwa mtulivu."

Alexis Saelemaekers, Hakan Calhanoglu, Ismael Bennacer, Ante Rebic na Davide Calabria kila mmoja alifungia bao moja Milan.

Waki wa po nafasi ya sita kwenye msimamo wa Serie A, Milan haijafungwa katika mechi tisa tangu kurudi kwa ligi hiyo baada ya mlipuko wa virusi vya corona na Pioli ana furaha na kiwango cha kikosi chake.

"Timu ipo viruri na inacheza vizuri zaidi. Tumecheza kwa kiwango cha kuvutia karibia katika kila mchezo, tupo vizuri," alisema.

Zidane: Mimi si spesho Madrid, nina bahati tu

MADRID, Hispania

ZINEDINE Zidane amesitisiza yeye si 'special one', akisema ana bahati tu anapokuwa kwenye benchi kuino Real Madrid.

Zidane ameiongoza Madrid kutwaa taji la LaLiga msimu huu likiwa kombe lake la 11 kama kocha kwa mambu hao wa Hispania.

Lakini Mfaransa huyo alikataa kauli kwamba yeye ni 'special one' jina ambalo Jose Mourinho alikuwa akilimia awali kujitambulisha yeye mwenyewe.

"Hapana, hapana. Sihisi hivyo. Naijishi tu ni mtu mwe-nye bahati kuwa hapa na wachezaji kila siku," alisema Zidane akiwaambia waandishi wa habari.

"Kuwa na klubu, ndilo jambo ninaloliona kuwa bahati, na ndio maana nafurahia hilo kila siku. Kwa sababu siku moja hali hiyo itamalizika, kama ambavyo ilishawahili kutokea.

"Ndio maana nafurahia na kujikita kwa kile ambacho natakiwa kukifanya kwa wakati uliopo."

Taji hilo la Madrid kwenye LaLiga lilikuwa la kwanza kwao tangu msimu wa 2016-17, wakati Cristiano Ronaldo alipowaongoza kulitwaa kwa mara ya mwisho.

DONDODA ZA SOKA MAGAZETI YA ULAYA

ARTETA: AUBAMEYANG SASA ANAWEZA KUBAKI

● ● ● Kwa uhakika kabisa nina furaha na najisikia fahari juu ya wachezaji wangu...

LONDON, England

MIKEL Arteta anaamini Pierre-Emerick Aubameyang "anaweza kushawishi-ka" kubaki Arsenal, lakini amebainisha kwamba kushinda taji la FA kunaweza kuimarisha nguvu za klubu hiyo kujaribu kumbakiza kwa kumpa mkataba mpya.

Mchezaji huyo mwenye umri wa miaka 31, mkataba wake wa sasa pale Arsenal unamalizika kipindi cha majira ya joto kinachokuja na ESPN ili bainisha mapema mwezi huu kwamba, anataka kuongezea miaka mitatu na mshahara wa pauni 250,000 kwa wiki.

Majadiliano yatachukua nafasi zaidi

kama 'Washikabunduki' hao watafuzu kuchenza mashindano ya Ulaya msimu ujao, na sasa ushindi wa Jumamosi wa mabao 2-0 kwenye mchezo wa nusu fainali ya Kombe la FA dhidi ya Manchester City unaweza kumshawishi zaidi.

Aubameyang alifunga mabao yote mawili dhidi ya kikosi hicho cha kocha, Pep Guardiola na Arteta alisema baada ya mchezo huo: "Namna niliviyomuangalia yeye wakati nazungumza naye, anaonyesha kushawishika.

"Lakini kama atawezza kuona mannikio zaidi na muelekeo tulionao, nafikiri atakuwa chanya zaidi kusaini mkataba mpya na sisi."

Aubameyang aliipa Arsenal bao la kuongoza dakika ya 17 na la pili zikiwa zimesalia dakika 18 mpira kumalizika, akiwaacha vijana hao wa Guardiola wakiwa hawana namna, na kuzima matumaini yao ya kushinda mataji

matatu msimu huu, baada ya kufanya hivyo msimu uliopita.

Arsenal, yenye rekodi ya kushinda taji la FA mara 13, watacheza dhidi ya Chelsea au Manchester United kwenye fainali Agostini Mosi mwaka huu ambazo zilitutana jana.

Ukiangalia kwenye msimamo wa ligi, Arsenal wapo nafasi ya tisa, lakini Arteta mwenye umri wa miaka 38, ana kila sababu ya kubeba taji hilo ikiwa ni kwa mara yake ya kwanza akiwa kocha mkuu.

"Kwa uhakika kabisa nina furaha na najisikia fahari juu ya wachezaji wangu," alisema Arteta.

"Wakati unapocheza na timu yenye kasi kama ile na ukapata nafasi na ukazitumia kwa umakini ni jambo zuri zaidi kwa kikosi chetu.

"Kumekuwa na muunganiko mzuri kati ya wachezaji na kwa hakika naamini wanajaribu kufanya kitu fulani kizuri zaidi kwa timu."

ZISIKUPITE

SETIEN NA BARCA UEFA

KOCHA aliyejalilia kuti kavu pale Barcelona, Quique Setien atabakia kuiongoza timu hiyo kwenye mchezo wa pili wa Ligi ya Mabingwa Ulaya hatua ya timu 16 dhidi ya Napoli, baada ya mazungumzo na rais, Josep Maria Bartomeu. (*Evening Standard*)

SPURS KWA PIERRE-EMILE

MPANGO wa Tottenham Hotspur kumuwania kiungo wa Southampton, Pierre-Emile Hojbjerg mwenye umri wa miaka 24 raia wa Denmark, umeongeza shaka juu ya majaliwa ya kiungo mzawa wa England, Harry Winks mwenye miaka 24, klabuni hapo. (*Sunday Mirror*)

GREENWOOD KUFUNGWA UTD

MSHAMBULIAJI kinda wa Manchester United, Muingereza Mason Greenwood mwenye umri wa miaka 18, atapewa mkataba mpya hapo Old Trafford ambao utamfanya alipwe mshahara wa pauni 40,000 kwa wiki - ikiwa ni miezi tisa tu tangu asaini mwingine. (*Sun on Sunday*)

TERRY AFIKIRIWA BRISTOL

KOCHA msaidizi wa Aston Villa, John Terry anafikiria na Bristol City kuwa kocha wake mkuu mpya baada ya chaguo lao la kwanza, Steven Gerrard kuipiga chini ofa ya kuijingga na timu hiyo ya daraja la kwanza. (*Sunday Express*)

ARSENAL YAMTAKA FERNANDES

ARSENAL ipo tayari kutoa kiasi cha pauni milioni 40 kumsajli mshambuliasi kinda wa Sporting Lisbon na timu ya Taifa ya Ureno chini ya umri wa miaka 17, Joelson Fernandes, aliyezivutia Barcelona na Juventus. (*A Bola*)

SANCHO SOKONI DORTMUND

KLABU ya Borussia Dortmund imeweka bei ya pauni milioni 115 kwa ajili ya kumuza Jadon Sancho, 20, lakini winga huyo wa England, anayehusishwa na Manchester United, amekataa kuondoa uwezekano wa kuondoka katika klubu hiyo ya Ujerumani. (*Sunday Express*)

CITY YAMUWANIA ROSA

MANCHSTER City ipo kwenye mazungumzo na klubu ya nchini Brazil ya Gremio juu ya mpango wa kumsajli kiungo Diego Rosa mwenye umri wa miaka 17 kwa pauni milioni 4.5. (*Mail on Sunday*)

LONGSTAFF AITESA NEWCASTLE

NEWCASTLE United watajaribu kumshawishi Matty Longstaff, 20, alikubali kusaini mkataba wa muda mfupi ili kumalizia msimu baada ya kusimama kutoka na mli-puko wa virusi vya corona na atakuwa mchezaji huru baada ya ligi hiyo kumalizika. (*Independent*)

ANCLOTTI KUIJENGA EVERTON

KOCHA wa Everton, Carlo Ancelotti, anajiamini ataungwa mkono na bodi ya klubu kwenye dirisha la usajili la kipindi hiki cha majira ya joto, baada ya kusema kikosi chake kinahitaji kuimarishwa. (*Sky Sports*)

ZENIT YAMTAKA LOVREN

ZENIT St Petersburg wapo tayari kutoa ofa ya pauni milioni tisa kwa ajili ya kumsajili mlinzi wa Liverpool, Dejan Lovren, 31, lakini mabingwa hao wa Ligi Kuu ya England wanataka pauni milioni 15 ili kumuachia nyota huyo wa kimataifa wa Croatia. (*Mail on Sunday*)

HABARI MICHEZO

Kocha Singida Utd aulaumu uongozi

Na Saada Akida

KOCHA Mkuu wa Singida United, Ramadhani Nswanzurwimo amesema kwa mazingira magumu ya timu hiyo ndiyo yaliyowasabishia kufanya vibaya msimu huu na kushuka daraja.

Singida United imekuwa timu ya kwanza Ligi Kuu kushuka daraja baada ya kujikusanya alama 18 tu katika mechii

36 wakati huu zikiwa zimebaki mechii mbili kabla ya msimu kumalizika.

Nswanzurwimo alilimbia gazeti hili jana kuwa, utendaji wa viongozi pamoja na kukosa fedha ya kuwalipa mishahara wachezaji wao ndiko kulikosababisha timu hiyo kutofanya vizuri.

Alisema uongozi haukusimama imara kujenga kikosi chao na kufanya maandalizi mazuri mwanzoni mwa msimu kabla ya kuanza ligi.

"Kuna mambo mengi sana yaliyofanya timu kushuka daraja, ikiwamo utendaji mbovu wa viongozi, kutofanya usajili mzuri, kuwaondoa wachezaji wazuri na kuwapeleka timu zingine," alisema.

Simba Queens kusaka tena 3 J'5

Na Mwandishi Wetu

BAADA ya kutoa kipigo cha mbaao 3-1 dhidi ya Kigoma Sisters, timu ya wanawake ya Simba Queens keshokutwa, Jumatano itashuka tena dimbani safari hii ikiwa mwenyeji wa Mlandizi Queens kwenye Uwanja wao wa Mo Simba Arena, Bunju jijini Dar es Salaam.

Simba Queens ambayo ipo kileleni ikiwa na pointi 44 baada ya kucheza mechii 17 wakati huu wakiwa wamebakiza mechii tano kabla ya kuhitimisha msimu juzi ilionyesha kandanda la kuvutia katika mechii hiyo iliypigwa Uwanja wa Lake Tanganyika mkoani Kigoma.

Katika mchezo huo ambao Malkia hao wa Simba walitawala kwa sehemu kubwa, walipata mabao yote matatu kipindi cha kwanza yakifungwa na Mwanahamisi Omari dakika ya 10 na Oppa Clement aliyetupia mawili dakika ya 16 na 40.

Bao pekee la kufutia machozi la Kigoma Sisters liliwekwa kimiani na Kadosho Shaban kwa mkwaju wa penati dakika ya 89.

Kikosi hicho cha Malkia wa Simba kinachonolewa na Musa Hassan 'Mgosi', kiliondoka Kigoma jana kurejea jijini Dar es Salaam tayari kwa maandalizi ya kuivaa Mlandizi Queens.

MWADUI YAICHONGEA MTIBWA KWA YANGA

Na Shufaa Lyimo

KOCHA Mkuu wa Klabu ya Yang, Mbelgiji Luc Eymael, amekerwa na sare aliyoipata juzi dhidi ya Mwadui FC katika Uwanja wa Taifa na sasa anaelekeza nguvu zake kwenye mchezo iliyobaki ili kuhakikisha wanamaliza katika nafasi ya pili msimu huu.

Tayari Simba imetwaa ubingwa huo huku kila timu ikiwa imebakiza mechii mbili kabla ya msimu kumalizika, wakati Yang yenye alama 68, ikiwania nafasi ya pili sambamba na Azam FC iliyojikusanya pointi 65 kabla ya mechii yao ya jana dhidi ya Lipuli FC.

Akizungumza na gazeti hili jana, Eymael alisema hajafurahishwa na sare waliyoipata juzi walipokutana na timu ya Mwadui na kufungana bao 1-1.

"Najipanga kwa ajili ya kuhakikisha nashinda michezo iliyopo mbele yetu tushike nafasi ya pili," alisema Eymael.

Kocha huyo alisema kwa sasa anaelekeza nguvu zake zote kwenye mchezo ujao dhidi ya Mtibwa Sugar ambaao utapiga keshokutwa katika Uwanja wa Jamhuri mjini Morogoro kabla ya kuhitimisha ligi hiyo msimu watakapoifuata Lipuli ya Iringa.

Alisema anauheshimu mchezo huo na kuahidi kufanya marekebisho upungu wote ambaa ameubaini katika mcheko wao uliopita.

"Ninaupa umuhimu mkubwa mchezo huo, lengo langu ni kupata pointi tatu tumalize ligi tukiwa tumeshika nafasi ya pili," alisema.

Alisema msimu huu una ushindani mkubwa na kudai msimu ujao atarudi na nguvu mpya ikiwa ni pamoja na kuongeza nguvu katika kikosi chake hi-choo.

Alisema ataziba mapengo katika nafasi ambazo ameziona zina upungufu ili msimu ujao Yanga ishike nafasi ya juu.

BONGO FLEVA...

Wanafunzi wa Shule ya Msingi, St Anne Marie Academy ya Mbezi Kimara kwa Msuguri jijini Dar es Salaam, wakiwaburudisha kwa nyimbo za Bongo Fleva wageni waliohuduria kwenye mahafali ya 12 ya kidato cha sita shulen hapo mwishoni mwa wiki. **PICHA: JOSEPH MWENDAPOLE**

Makata kuwasilisha ripoti Dodoma FC

Na Saada Akida

KOCHA Mkuu wa Dodoma FC, Mbwa-na Makata, amesema leo atakabidhi ripoti yake kwa uongozi wa klubu hiyo ambayo imebeba mapendekezo ya usajili wa timu hiyo yakilenga kufanya maboresho madogo ili kukiimarisha kikosi chake kuelekea msimu ujao wa Ligi Kuu Tanzania Bara.

Dodoma imepanda Ligi Kuu baada ya kumaliza msimu ikiwa vinara wa Kundi A la Ligi Daraja la Kwanza kwa kujikusanya pointi 51 na juzi kutwaa ubingwa huo kwa kumfunga kinara wa Kundi B, Gwambia FC katika fainali ya

ligi hiyo kwa ushindi wa bao 1-0 mchezo uliopigwa kwenye dimba la Azam Complex, Chamazi.

Akizungumza na gazeti hili jijini Dar es Salaam jana, Makata alisema hatafanya maboresha makubwa katika kikosi chake na atabaki na asilimia kabwa ya wachezaji walioipandisha timi hiyo.

Alisema ataongeza nyota wapya ambaa wana uzoefu na Ligi Kuu ili kusaidia timu yao hiyo kutoa ushindani mkubwa katika soka la Tanzania.

"Maboresho ya kikosi yatafanya kwa ajili ya kuongeza baadhi ya wachezaji, tutaongeza nguvu katika

baadhi ya nafasi ambazo zilikuwa na upungufu, waje kusaidiana waliopo," alisema Makata.

Alisema wamekuja kuleta ushindani, na wanafanya usajili kuimarisha kikosi chao ili kufanya vizuri katika Ligi Kuu na hawaendi kushiriki na kurudi chini kama ilivyokuwa timu zingine kuchenza msimu mmoja na kushuka.

"Kikubwa ni kuendelea kupewa saponi kutoka kwa wananchi pamoja na wadau wa soka, baada ya timu kupa-panda, saponi yao ni muhimu katika kila nafasi kuanzia usajili pamoja na maandalizi ya timu kabla ya kuchenza Ligi Kuu," alisema Makata.

Jumatatu Julai 20, 2020

'Aubameyang sasa anaweza kubaki'

UKURASA 22

MWALI WETU...

Nahodha Msaidizi wa Simba, Mohamed Hussein 'Tshabalala', akinyanya juu Kombe la Ligi Kuu baada ya timu hiyo kuichapa Alliance FC mabao 5-1 kwenye mechi ya Ligi Kuu iliopigwa Uwanja wa Taifa jana. Simba am-bayo ilishajihakikishia ubingwa, mechi hiyo ilikuwa ya mwisho kwao katika uwanja wa nyumbani kabla ya kui-fuata Coastal Union ya Tanga kisha Jumapili kuhitimisha msimu na Polisi Tanzania kwenye Uwanja wa Ushirika mjini Moshi. **PICHA: JUMANNE JUMA**

Kagere anusa rekodi Simba ikipiga mkono

● ● ● Azam nayo ngoma nzito kuishusha Yanga, yang'ang'aniwa na Lipuli Samora...

Na Adam Fungamwango

MABAO mawili ya kinara wa Ligi Kuu Tanzania Bara, Mnyarwanda Meddie Kagere, Luis Miquissone raia wa Msumbiji, Mkongomani Deo Kanda na Mtanzania Said Ndema, jana yaliwezesha Simba kutoa kipigo kizito cha mabao 5-1 dhidi ya Alliance FC ya Mwanza na kuendelea kuiweka kwenye mazingira magumu ya kucheza Ligi Kuu msimu ujao.

Kwa kipigo hicho, Alliance inabaki na pointi zake 41, ikibakisha mechi mbili, huku ikishika nafasi ya 17, ikiwa ya tatu kutoka mkiani.

Kwenye mechi hiyo iliyochezwa Uwanja wa Taifa jijini Dar es Salaam, Simba ilianza mechi kwa kasi na kukosa mabao mawili ya wazi, likiwamo shuti la Luis Miquissone kugonga mwamba wa juu na kurudi uwanjani.

Ilikuwa ni dakika ya 23 Simba ilipata bao la kwanza kuitia kwa Kagere kwa mkwaju wa penalty hilo likiwa bao lake la 21 msimu huu.

Penalty hiyo ilitokana na kipa wa Alliance,

John Mwenda kumkamata miguu, Miquissone, aliyezuka amemlamba chenga na kataka kuuweka mpira ndani ya wavu.

Dakika ya 30, nusura Miquissone aweke bao la pili, lakini alipiga shuti dhaifu ambalo kabla halijaingia wavuni kipa Mwenda akiwa hayupo golini, uliokolewa na beki Erick Murilo.

Makosa yaliyofanywa na kiungo Jonas Mkude kuuchzeza mpira, yalisababisha Alliance kurudisha bao, baada ya kunyang'anwa kirahisi na mpira kumfikia Martin Kiggi aliyeuweka mpira huo ndani ya wavu dakika ya 36.

Dakika moja kabla ya timu kwenda mapumziko, Kagere kwa mara nyingine aliweka mpira ndani ya wavu na kuipatia Simba bao la pili, akiunganisha krosi safi kutoka kwa Francis Kahata, baada ya kazi kubwa iliyofanywa na Miquissone na kumfanya kufikisha mabao 22 kwenye ligi, akienendelea kuwa kinara huku akibakisha bao moja kufikia rekodi yake ya msimu uliopita ya mabao 23.

Miquissone alisahihisha makosa yake dakika ya 64 kwa kupachika bao maridadi, alipopiga shuti la kiuundi liliokatika mithili ya mwezi mchanga na kumshinda kipa

Mwenda, mpira ukajaa wavuni.

Kama vile haitoshi, Simba ambayo ili-chezeshesha kikosi chake kamili, tofauti na kile kilichocheza dhidi ya Mbao FC na kuchapwa mabao 3-2, ilipata bao la nne dakika ya 75 liliolfungwa na mtokea benchi, Kanda, ambaye alifunga kwa kifua, baada ya krosi maridadi ya Kegere.

Mtokeo benchini mwininge Said Ndema alikamilisha karamu ya mabao dakika tatu kabla ya mechi kukamilika alipofunga bao la tano kutokana na pande la mtokea benchini mwenzake, Hassan Dilunga.

Kwa matokeo hayo Simba inafikisha pointi 84, huku tayari ikiwa imeshatwa ubingwa.

Matokeo ya mechi zingine ni Lipuli kung'ang'aniwa shati nyumbani dhidi ya Azam kwa kufungana bao 1-1 kwenye Uwanja wa Samora mkoani Iringa, huku JKT Tanzania ikiwa Uwanja wa Jamhuri Dodoma ililazimishwa sare ya bao 1-1 dhidi ya Mbao FC.

Matokeo hayo ya Azam yanaifanya kufikisha pointi 66, mbili nyuma ya Yanga am-bayo itashuka dimba la Jamhuri keshokutwa, Jumatano kuivaa Mtibwa Sugar kwenye mchezo wao wa 37.

TFF yageukia lala salama Ligi Kuu

Na Mwandishi Wetu

SHIRIKISHO la Soka Tanzania (TFF) kuitia kwa Bodii ya Ligi nchini (TPLB), limesema linaongeza umakini kwenye mechi za kuelekeea mwishoni mwa msimu wa Ligi Kuu Bara ili kusiwe na matukio ya upangaji matokeo.

Mwenyekiti wa TPLB, Steven Mguto, amesema wanaongeza uangalizi kwenye mechi zilizobaki za Ligi Kuu, ili kupatikana matokeo halali kutokana na timu nyingi kuwa katika hatari ya kushuka daraja, huku kila moja ikitaka kujinasua kwenye janga hilo.

"Uangalizi utaongezeka, tutaongeza wajumbe kwenye michezo yote ili matokeo yote yawe halali. Uchunguzi umeonyesha kunapokuwa na waangalizi, basi kunakuwa na uhakika zaidi wa matokeo halali," alisema Mguto.

Mwenyekiti huo alisema mechi zilizobaki ni chache, hivyo wana uwezo kupeleka wajumbe kote, kwa sababu watapeleka pale tu ambapo wanaona mechi hiyo inaweza kuwa na matokeo chanya kwa timu zote. Katika kile kinachoonekana kama kauli ya Mguto imeanza kufanyiwa kazi, kwenye mechi zote saba zilizochewa Jumamosi wiki hii, hakuna timu yoyote iliyoshinda nyumbani.

Yanga ikiwa nyumbani Uwanja wa Taifa ililazimishwa sare ya bao 1-1 dhidi ya Mwadui, Biashara United nayo ikapata matokeo kama hayo Uwanja wa Karume mjini Musoma dhidi ya Coastal Union, Kagera Sugar ikachezea Kichapo cha 2-1 Uwanja wa Kaitabu mjini Bukoba dhidi ya Polisi Tanzania, Mtibwa Sugar ikiwa CCM Gairo, ikachapwa bao 1-0 dhidi ya KMC, Namungo, katika Uwanja wa Majaliwa mjini Lindi ililazimishwa sare ya bao 1-1 dhidi ya Prisons, Ndanda ikafungwa nyumbani Nangwanda Sijaona mjini Mtwara bao 1-0 dhidi ya Mbeya City, na Ruvu Shooting ikiwa Mabatini Mlandizi mkoani Pwani ikakubali kipigo cha mabao 2-0 dhidi ya vibonde, Singida United.

